

ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

80 СТ.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

www.duma.bg

ВТОРНИК 25 ОКТОМВРИ 2011 ГОДИНА 21 БРОЙ 243 (6049)

**Живко
Георгиев:
Появи се
алтернативата
в политиката**

БСП си стъпи на краката, ДПС остава траен фактор с опозиционен електорат, твърди социологът

Стр. 11

Снимка БГНЕС

Над 80% сгрешени протоколи в София

Никога в България не е имало такива избори. Дори по времето на Алеко. Дори когато ОФ печелеше с 99 на сто.

Над 50 часа вече ни залива информация за нарушения, за натиск, за фалшификации, за заплахи, за галавери, за безредици. За наглост.

Известен професор вчера тъжно отбеляза, че у нас мускулите са победили мисълта. Така ли е? Окончателно и завинаги ли е?

От всеки един от нас зависи дали ще го допуснем. Изборът на втория тур в неделя вече не е избор между сини, червени, зелени, жълти или някакви други. Не е въпрос дори на избор между политици. И наистина - всеки от БСП е длъжен да подкрепи кандидатите срещу ГЕРБ и "Атака" на балотажите за кметове, където няма наш участник. Независимо от цвета им.

Изборът на втория тур е между правото да бъдем свободни граждани или да сме тълкани поданица на мутренското правителство.

Никой няма право да си седи на топло въкци и да се чуе да отиде ли до урната или не. Да се прави на доволни или обидени.

В неделя е въпрос за отговорност, за чест, за чувство за собствено човешко достойнство да се гласува. Всеки един!

Против простацината и бабаитлъка. Срещу диктатурата.

За свободата.

ИВЕЛИН НИКОЛОВ

Хора припаднаха пред ОИК след 20 часа чакане, има риск от касиране на вота в много райони

Над 80 на сто от протоколите за изборните резултати в София са сгрешени и се нуждаят от корекции. Има документи, които 11 пъти са връщани от ОИК за поправка. Други пък са на сто процента сгрешени.

За безпрецедентните гафове при отчитането на резултатите от вота съобщиха председателят на ОИК-София, Марина Белчева. Тя призна, че грешките са свързани с неуредици в новия Изборен кодекс и с прекалено сложната организация за отчитане на резултатите.

В късния следобед ЦИК се събра на извънредно заседание, за да обсъди ситуацията. Стана ясно, че е възможно да се наложи ново броење на голяма част от бюлетините в София.

Истински хаос настана пред зала "Универсиада" в

столицата още в първите часове след края на изборния ден. Стотици членове на СИК чакаха над 20 часа, за да предадат чувалите с бюлетини и протоколите от своите секции. Имаше припаднали от студ хора, други пък се отказаха да чакат и се прибраха у дома заедно с бюлетините и останалата изборна документация. Репортери видяха и захвърлени чували пред паркинга на залата, където е разположена столничната ОИК.

Международни наблюдатели и граждански организации пък предупредиха, че има сериозна опасност от касиране на резултатите в много райони. За същото алармираха и от БСП. От левицата поискаха много стриктна организация на втория тур, за да не се наложи касиране и на балотажа.

Стр. 2

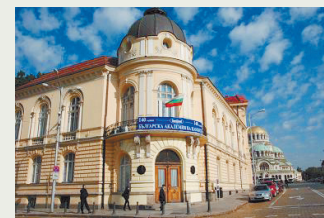
Бюджет 2012

✓ **Пенсиите остават във фризера**

Дянков се съгласи предизборно за 290 лв. минимална заплата от 1 април

Стр. 6

✓ **Този път ГЕРБ ще затрие БАН**

Парите за академията за идната година отново са намалени - с 5 милиона, без логика и без анализ

Стр. 13

43
2
Наталия Бондарчук: Хората са зажаждали за нормални филми

Стр. 21

„Набуко“ поскъпва четворно

Стр. 8

Дянков: Българите са щастливи от нещастията на гърците

Стр. 6

ISSN 1310-1111

9 770861 134008

България

www.duma.bg

Хаос в „Универсиада“, изхвърляха бюлетини

Полицаята не пусна журналисти в комисията, хора припаднаха от стуг на опашки пред залата

Невиджан хаос при приемането на протоколите от изборите превърна зала „Универсиада“ в място на кошмарите. Сградата, в която е поместена ОИК-София, бе отцепена от полицията още преди полунощ в изборния ден, а до края на вчерашния вътре все още имаха членове на СИК, които чакаха, за да предадат своите изборни протоколи.

Дълги опашки от стотици чакащи се извиха пред сградата, а към средата на нощта десетки председатели на СИК решиха да се приберат вкъщи. Някои от тях понесоха чувалите с бюлетини и протоколите из улиците на столицата, други направо захвърлиха торбите на паркинга на „Универсиада“. На пода в залата пък трети лягаха и спяха в очакване да дойде и техният ред.

На другия край на София дори и в 5 часа сутринта имаха хора, все още очакващи да ги превозят до ОИК. Пред училище в Лозенец членове на СИК са чакали цяла нощ в автобус с чували в краката. От

1989 г. съм член и да ви кажа, такъв хаос не е имало, коментира една от потърпевшите. Тя разказа и за свои колеги, които са припаднали от студ или от задуха. Много от хората бяха категорични, че може да не се явят на балотажа.

В 16,00 часа вчера близо 400 души все още чакаха в залата, за да предадат протоколите и чувалите с бюлетините от своите секции. На бул. „Шипченски проход“ стояха десетки автобуси и микробуси, пълни с бюлетини, все още непредадени в ОИК. Членове на СИК, които прекараха часове по улиците и в кафенетата наоколо, гневно коментираха, че са връщани по няколко пъти заедно с чувалите с бюлетини и протоколи.

През цялото време униформени служители на МВР не пускаха медиите да припарят и на метри от залата, а фоторепортери бяха заплашвани, щом се опитваха да заснемат какво се случва вътре. За първи път от 22 години медиите не се допускат до ОИК в София.

Въпреки скандалното опорочаване на вота, от ЦИК през

целия ден демонстрираха спокойствие. Говорителят на комисията Ралица Негенцова обясни, че забавянето е нормално, защото в ОИК-София имало най-много секции. В ранния следобед ЦИК все пак се събра на извънредно заседание, за да обсъди ситуацията. Решено бе на всички членове на СИК, прекарал кошмарна нощ пред „Универсиада“, да бъде дадено допълнително възнаграждение от 60 лева.

Шефката на ОИК в София Марина Белчева се престаши да говори пред медиите чак към 14 часа вчера. Тя излезе от залата и набързо заяви, че няма проблеми при организацията и броенето на бюлетините. Няма нито хаос, нито манипулации. Тя отказа да отговаря на каквито и да е въпроси и се скри обратно в „Универсиада“, съпроводена от полиция.

Въпреки мълчанието на Белчева за скандални нарушения призна секретарят на ОИК Диана Топова. Тя обяви, че има „над 100% сгрешени протоколи“. Това означава, че всеки протокол е сгрешен поне веднъж, но има доста случаи, в които грешките са повече от една. Топова цитира случай в район „Оборище“, в който един и същи протокол е връщан 11 пъти. Според нея причината за хаоса е ръчното преброяване на над 2000 сгрешени протоколи. Имало е и няколко срива на компютърната система.

„Всичко беше твърде сложно организирано. Тази излишна бумашина, която се създаде, това влачене на чували, бе абсолютно излишно. Повечето от членовете на СИК казаха, че се чувстват унижени от ситуацията, в която бяха поставени“, каза Топова. Тя обаче категорично отказа да коментира твърденията на членове на СИК, че бюлетини са хвърляни, оставяни с часове да стоят на улицата и са носени по домовете на членовете.

Репортери на агенция БГНЕС успяха да заснемат с камера кошмарния хаос в „Универсиада“. Клипът бе качен в

Членове на СИК, пренасяха чувалите с бюлетини до залата и обратно до микробусите по няколко пъти

интернет и моментално предизвика бурни реакции. От БГНЕС разказаха, че в момента, в който се появили в залата, пребръзнали и изтощени членове на СИК започнали да скандират „Мафия!“ Охраната веднага се опитала да прогони репортерите, но чакащите хора се нахвърлили върху униформените с викове „Защо ги гоните!“

Нека снимат! Цяла нощ мръзнам като кучета!

От записа на БГНЕС се вижда, че в залата на ОИК има двама депутати от ГЕРБ - Станислав Иванов и Иван Божилов, което е абсолютно нарушение на закона.

Сигнали за хаос при предаването на протоколите имаше и от Бургас и Благоевград.

„ОТВОРЕНО ОБЩЕСТВО“:

НА МНОГО МЕСТА ВОТЪТ ТРЯБВА ДА СЕ КАСИРА

В 44 процента от секциите в страната сме констатирани нарушения. Това обяви пред БНР Алексей Пампоров, ръководител на социологическите проучвания към институт „Отворено общество“. За София делът на нарушенията е изключително висок. Институтът участва за трети път в избори, но за пръв път е свидетел на толкова многобройни нарушения, коментира Пампоров. Пампоров изрази съмнения, че преброяването на много места в страната е започнало нарочно много късно, едва към 24 часа, когато застъпниците и наблюдателите са си тръгнали. На много места заради нарушенията изборите трябва да бъдат касирани, ако трябва да сме честни, настоя Пампоров.

От ГЕРБ признаха, че двама техни депутати са били в зала „Универсиада“, както ясно се вижда и от кадрите на БГНЕС

БСП иска нова организация за втория тур

Деси ВЕЛЕВА

С няколко препоръки към ЦИК за нова организация на втория тур на изборите излязоха вчера от БСП след заседание на националния предизборен щаб. От левицата настояват да се спре дописването на Изборния закон, като удължаването на изборния ден. Да не се допускат нови опашки пред секциите за гласу-

ване и да се осигури извозването на изборните книжа от секционните комисии, за да няма отново забравени чували, настояват още от БСП. Ако това не може да бъде спазено, може да се стигне до касиране на вота, заяви Младен Червеняков. Според него на много места в страната ще има искания за касиране на изборите заради множеството нарушения и

хаоса. Преди ние да поискаме касиране на вота, трябва да видим дали нарушенията са повлияли на изборния резултат, това е сериозна стъпка и трябва да се обмисли, заяви от своя страна Антон Кутев. Той е на мнение, че подобен хаос в изборния ден не може да е случаен, въпреки безкрайната некомпетентност на администрацията.

От БСП предупредиха

и че е възможно на много места в страната да не е възможно да се проведе втори тур, тъй като представители на СИК може изобщо да не се появят. Договорки с политически партии няма да бъдат правени, ние търсим доверието лично, заяви Кутев по повод заявената подкрепа от страна на ДПС за кандидат-президентската двойка Калфин-Данаилов.

ЛЕВИЦАТА С ЖАЛБА ДО ЦИК:

Бюлетини изоставени в училище

Заради фрапиращите нарушения и незапомнени хаос при броенето на резултатите от вота БСП в София подаде жалба до ЦИК. В нея се казва, че ако не се вземат спешни мерки, за да се въведе ред и организация в ОИК-София, ще бъде опорочен и вторият тур на президентските избори.

В жалбата, подписана от градския лидер на червените Румен Овчаров, се споменават най-скан-

далните случаи около предаването на протоколи и чували с бюлетини в нощта след вота.

„След като часове наред членовете на СИК полагаха усилия да организират и отразят вота на столицани на тези избори, след като часове наред чакаха районните администрации да организират транспорт на изборните книжа и участниците в изборния процес до ОИК, хората бяха посрещнати от неоип-

сумия хаос, който цари в ОИК-София“, напомнят социалистите.

Те дават пример с нахвърляните на земята в зала „Универсиада“ чували с изборна документация и хората, седнали на пода и чакащи с часове реда си. Има и много случаи на изоставена изборна документация. В 5-о училище в район „Витоша“ документите и чувалите са оставени за съхранение при охраната на училището.

Бойкот на балотажа обявиха членове на СИК

Заради огромния хаос, опашките, скандалите и изнервените скандали през нощта, много от членовете на СИК обявиха, че ще бойкотират балотажа другата неделя. На стотици места е царял хаос в организацията на изборите и че има самоуправство на представители на изборната администрация. Това е общото мнение на над триста наблюдатели на Фондацията за европейски прогресивни теории - Брюксел, и Института за социална интеграция, които провеждаха наблюдения на изборния процес.

Абсурдна бе ситуацията в Несебър и в Созопол, където броенето не бе приключило до ранния следобед вчера. Членовете на СИК гневни обясниха, че пропускат работен ден в понеделник и едва ли ще се явяват на постовете си на втория тур на вота в неделя.

Подобни коментари имаше и пред ОИК-Варна, където броенето също се проточи повече от 24 часа. Оказа се освен това, че във Варна има много голям дял на недействителните бюлетини - над 7 процента.

В Свети Влас пък до полунощ имаше опашки пред изборни секции с хора, които настояваха да упражнят правото си на глас. Стотици жители на града така и не успяха да гласуват.

За скандални нарушения съобщиха и от Благоевград. Въпреки решението на ЦИК за удължаване на изборния ден до 20 часа, в СИК в с. Старчево членовете на комисията са обявили край на изборния ден около 18,45 часа, затворили са вратите и са започнали броенето на бюлетините. В секция в Севлиево пък са гласували над 100 души без записано ЕГН. В Сливен председател на СИК е влизал по време на вота заедно с гласоподавателя в тъмната стаичка многократно.

България

Нацията харесва Бойко Борисов. Германската нация е харесвала Хитлер и после е плащала десетки години цената за това

Татяна Дончева е безпощадна в оценката си

www.duma.bg

БСП ще търси подкрепата на всички българи

От 3 милиона гласували 2 млн. показаха, че не искат да ги управлява ГЕРБ, категоричен бе Ивайло Калфин

Александър СИМОВ

Не се срамувам от подкрепата на всеки български гражданин, който ще даде своя глас за тази кауза - да променим това статукво, и гласове на етнически българи, на етнически турци, и на роми, и на арменци и на всички от различни политически партии, защото това, за което се борим, не е просто кауза на БСП, това е кауза за демокрацията в България. С тези думи в нощта на изборите лидерът на БСП Сергей Станишев отговори на въпрос дали ще търси подкрепата на ДПС за втория тур на президентските избори.

България се надига, нужно е още едно усилие, за да започнем промяна, общо очакванията си той. Според Станишев промяната на сегашното статукво е възможна и отново отбеляза, че на втори тур БСП ще разчита на подкрепата на всички демократично мислещи хора.

Над 2 млн. от около 3 млн. българи, гласували днес, са се произнесли ясно срещу това, което се случва с управлението на ГЕРБ, каза от своя страна кандидатът за президент на БСП Ивайло Калфин. Той обобща, че разликата между него и Росен Плевнелиев е в независимостта на претендента на социалистическата партия. Калфин изрази готовност за открит,

Снимки Мариета ТОМОВА

Кандидатите на левицата изразиха увереност, че ще могат да обърнат резултата на втория тур

пряк дебат с опонента си от ГЕРБ. Влязохме в тази кампания, за да спечелим, да защитим кауза, а не за да стигнем до балотаж, допълни Ивайло Калфин. Според него е важно в криза да няма арогантност, налагане на политики, а съвместна работа по налагане на националните интереси. Искаме България да има друго лице и надали има по-европейски ориентирани политици от нас, заяви левият претендент. Той обвини Бойко Борисов, че няма тези, които да защити на европейските съвети, ясна позиция в полза на нашата страна.

"Такива избори не е имало за 20 години. ГЕРБ пишат историята на първите несправедливи, не особено честни и съмнително законни избори", коментира още социалният лидер Станишев. Той напомним за хаоса в изборния ден и добави, че крайните резултати са под въпрос. "Бяха създадени максимално трудни условия за гласуване за гражданите", възмути се лидерът на БСП. По думите му случващото се ни напomnia как Бай Ганьо прави избори. "БСП ще прави пълно паралелно преброяване на резултатите", заяви Станишев.

Председателят на БСП сподели, че при посещенията си в страната се среща с много отчаяни хора, които признават, че живеят все по-трудно и според него точно това ще обърне настроението срещу ГЕРБ.

ДУМА ПОПИТА

Господин Станишев, преди малко Цветан Цветанов определи тези избори като вот на доверие за правителството, приемате ли тази констатация? И още един въпрос върху още едно изразено мнение - Росен Плевнелиев в типичния за него жизнерадостен стил обяви себе си и Маргарита Попова за най-позитивното нещо, което българската политика е раждала в последните 2 години, а и тяхната кампания също била най-позитивната. На фона на всички описани от вас нарушения на какво отдавате този романтичен политически светоглед? Благодаря.

Вижте, аз чух и господин Цветанов много внимателно,

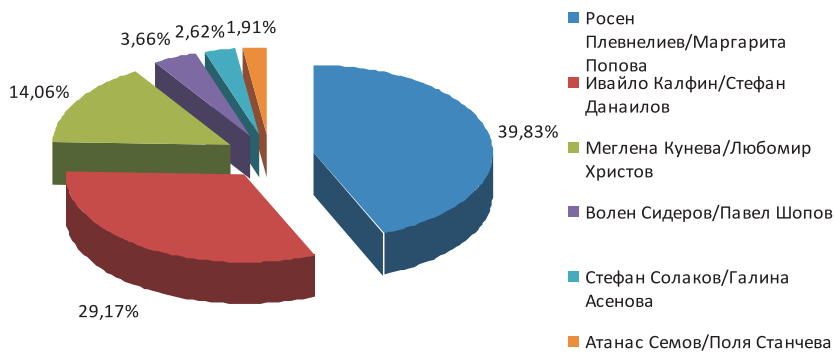
когато той сравняваше изборите 2007 година. То, ако го сравняваме така - БСП е качило от 2007 година, от местните избори, от 570 000 гласа или някъде там, на близо 1 млн., значи почти двойно увеличение. Не може да се сравняват едни избори с други с такава дистанция във времето, в такава среда. А за позитивната кампания на ГЕРБ, извинявайте, те водят негативна кампания от 2005 година, откакто господин Борисов стана кмет на София. Водиха негативна кампания през 2009 година и годините преди това. Водят негативна кампания от първия ден на своя мандат. Цветан Цветанов каза тези дни - България за 20 години е нищо. Нищо не е постигнато в нашата страна,

започваме от нулата. Кой започна от нулата? Той и г-н Борисов са на власт от по-дълго време със сигурност, отколкото аз, защото г-н Борисов беше в правителството на НДСВ главен секретар, водеше две листи на НДСВ през 2005 г. и изпадна от тройната коалиция не по своя воля. Г-н Цветанов му беше дясна ръка през цялото това време. Кога водят позитивна кампания? Колко лъжи изприказваха и по време на кампанията, и преди това, включая, моите уважения, и г-н Плевнелиев за това, колко магистрала са построили, колко предишното правителство. Това няма такова значение сега, но не малка част от това, на което те режат ленти, е било построено преди тях или

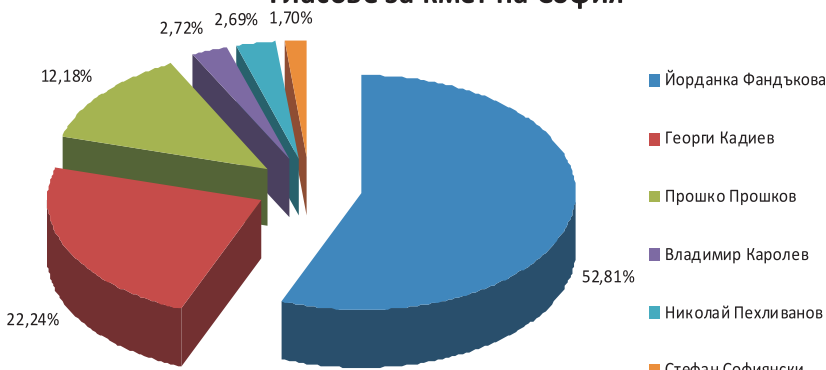
финансирано преди тях. Важното е обаче какво се прави отук нататък. Ние водихме и водим честна кампания без заплахи към хората, никога не сме водили кампания със заплахи. Извинявайте, това, което видях, няма нищо общо с позитивната кампания из страната. Видях хора, учители, които идваха при мен и казваха: "Извинявайте, отказваме се от листата на БСП, защото ни казаха, че ще ни уволнят". Чух как депутати от ГЕРБ казваха на хора от общините: "Внимавайте, ако не гласувате правилно, няма да видите лев от държавата". Видях и състоянието на местното самоуправление как се души финансово с изключение на двата рекламни града на ГЕРБ - София и Бургас,

където наливат действително огромни средства за сметка на други. Видях как управляват във Видин с 22 млн. задължения, в Сливен, където 60 млн. лв. са загубени безвъзвратно европейски пари и никой никога няма да ги види - кой ще ги плаща. Също там 52 млн. замразени от Европейската комисия. Нали на нас ги спираха, а на тях ги пускат. Какво им пускат? 10% усвояване според Европейската комисия на европейски фондове. Видях множество такива ситуации и видях наред с това как българите се изправят и казват: "Не, стига, не се търси това повече, ние сме свободни хора в свободна държава, такива искаме да останем". Това е залогът.

Гласове за президент и вицепрезидент

Гласове за кмет на София

Доган обяви подкрепа за Калфин

Лидерът на ДПС Ахмед Доган даде заявка за подкрепа на двойката Калфин-Данаилов за балотажа и обяви, че предстои мобилизация на електората на движението.

Той очерта приемливия за ДПС профил на новия президент. "Държавният глава трябва да гарантира мира, спокойствието и сигурността на гражданите. На второ място в рамките на компетенциите си трябва

да е гарант на необратимостта на демократичния процес", коментира Сокола. На трето място, посочи той, държавният глава не трябва да е пасивен наблюдател на обществения живот, а ключ за привличане на необходимите чуждестранни инвестиции. "По тези критерии двойката Ивайло Калфин - Стефан Данаилов или, както го наричаме чичо Ламбо, са най-подходящите

човешкото си измерение, експертност и политическа компетентност", заяви Ахмед Доган и се зарече ДПС ще направи всичко възможно на втори тур двойката на БСП да получи необходимата подкрепа от избирателите на движението. Нощта е бременна с нови тенденции, оценки, самооценки, явления и дори неидентифицирани феномени в политиката", каза в типичния си стил Доган.

ПРЕМИЕРЪТ НЕДОВОЛЕН, ЩЕЛИ ДА МУ ПРИПИШАТ ЗАГУБА НА ПЛЕВНЕЛИЕВ

Сашо ТИХОМИРОВ

"Когато Плевнелиев победи, победата е за Плевнелиев и Попова. Ако бяха загубили, загубата щеше да е за мен". Това обобща с недоволство в изборната нощ премиерът Бойко Борисов. Той се сопна на медиите да не му задават

лицемерни въпроси и обяви, че не е доволен, че три пъти за една вечер трябвало да говори едно и също. След това премиерът гарантира, че ако Плевнелиев станел президент, щял да му се обаждат само по работа, както правел сега с президента Първанов. Безспорно е,

че имаме най-добрият резултат, безспорно, че това не е правено от друга управляваща партия, още повече в условията на толкова тежка финансова криза, самодоволно обяви министър-председателят, но с доста намръщена физиономия.

Тези избори пишат история, заяви канди-

дат-президентът на управляващите Росен Плевнелиев. Плевнелиев декларира, че няма да влиза в договорки с ДПС или "с когото и да било" за балотажа. Освен това според него за първи път по средата на мандата една политическа партия печелела сериозно доверие.

Избори 2011

Резултати от първи тур за кметове в областните градове

Областен град	кандидат	партия	бр. гласове	проценти	Областен град	кандидат	партия	бр. гласове	проценти
БЛАГОЕВГРАД	Атанас Камбитов	ГЕРБ	14 933	40.86%	ПАЗАРДЖИК*	Тодор Димитров	Инициативен комитет	31 550	68.60%
	Емил Страхилев Костадинов	БСП	7949	21.75%		Румен Цветанов Петков	БСП	5982	13.01%
БУРГАС*	Димитър Николов	ГЕРБ	65 812	71.00%	ПЕРНИК	Росица Янакиева	БСП и коалиция	14 556	43.90%
	Валери Симеонов Симеонов	НФСБ	10 301	11.11%		Ирена Любенова Соколова	ГЕРБ	12 092	36.47%
ВАРНА	Кирил Петров	ГЕРБ	30 953	30.17%	ПЛЕВЕН	Димитър Живков	ГЕРБ	12 943	32.75%
	Йорданов Веселин Найденов Марешки	Инициативен комитет	19 013	18.53%		Стойков Найден Зеленогорски	БНД	11 245	28.46%
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	Даниел Димитров	ГЕРБ	10 008	33.49%	ПЛОВДИВ	Иван Борисов	ГЕРБ	43 334	35.66%
	Панов Николай Илчев Илиев	БСП	7158	23.95%		Тотев Славчо Стоев Атанасов	ВМРО-НИЕ и коалиция	31 272	25.74%
ВИДИН	Владимир Цветанов	ГЕРБ	5813	23.12%	РАЗГРАД	Денчо Стоянов	ИК и БСП	7857	33.44%
	Тошев Герго Тошев Гергов	БСП и коалиция	5290	21.04%		Бояджиев Валентин Василев	ГЕРБ	7591	32.31%
ВРАЦА	Николай Георгиев	ИК и БСП	9461	34.82%	РУСЕ	Пламен Пасев	ГЕРБ	25 428	44.21%
	Иванов Петя Цветанова Аврамова	ГЕРБ	9346	34.40%		Стоилов Искрен Василев Веселинов	СК и ВМРО-БНД	10790	18.76%
ГАБРОВО*	Таня Венкова	ГЕРБ	14 364	57.67%	СИЛИСТРА	Юлиан Найденов	ГЕРБ	6265	34.98%
	Христова Веселин Методиев Пешев	БСП	4641	18.63%		Александър Сабанов	ГЕРБ Коалиция "Гражданско единство"	3986	22.25%
ДОБРИЧ*	Детелина Кирилова	ГЕРБ	23 732	63.73%	СЛИВЕН	Кольо Йорданов	БСП	9599	28.55%
	Николова Емилия Добрева Ганева-Николова	БСП	5662	15.21%		Милев Йордан Лечков	ГЕРБ	8764	26.06%
КЪРДЖАЛИ*	Хасан Азис	ДПС	18 153	53.96%	СМОЛЯН	Дора Илиева	БСП	8619	41.33%
	Исмаил Илия Сотиров Илиев	ГЕРБ	6948	20.65%		Янкова Николай Мелемов	ГЕРБ	8518	40.84%
КЮСТЕНДИЛ*	Петър Георгиев	Коалиция "Кюстендил"	15 494	52.94%	СОФИЯ-ГРАД*	Йорданка Фандъкова	ГЕРБ	117 386	52.81%
	Паунов Никола Генчев Татарлиев	ГЕРБ	5570	19.03%		Георги Кадиев	БСП	49 421	22.24%
ЛОВЕЧ	Минчо Стойков	БСП	9370	41.69%	СТАРА ЗАГОРА	Живко Тодоров	ГЕРБ	28 193	45.50%
	Казанджиев Корнелия Добрева Маринова	ГЕРБ	7967	35.45%		Бойчо Биволарски	БСП	11 740	18.95%
МОНТАНА*	Златко Софрониев	ВМРО-НИЕ	13 552	54.09%	ТЪРГОВИЩЕ	Красимир Мирев	БСП	9349	36.82%
	Живков Людмил Александров Кръстев	ГЕРБ	6290	25.11%		Иван Неделчев	ГЕРБ	6685	26.33%
					ХАСКОВО	Георги Иванов	Коалиция "За Хасково"	17 004	41.54%
						Иван Руменов Панайотов	ГЕРБ	9139	22.33%
					ШУМЕН*	Красимир Костов	БСП	21 633	52.51%
						Димитър Александров	ГЕРБ	14 501	35.20%
					ЯМБОЛ	Георги Славов	ГЕРБ	12 812	40.30%
						Мариета Сивкова	БСП	5941	18.69%

*В градовете, отбелязани със звездичка, кметският мандат е спечелен от първи тур. Резултатите са според обработените протоколи към 17 часа

Интересни битки за балотажа

Христо Грудев от ГЕРБ и Емил Караиванов от БСП отиват на балотаж за кмет на АСЕНОВГРАД.

В община ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ на втори тур ще се явят Владимир Москов, издигнат от БСП, който води на първия тур и Георги Андонов, издигнат от ГЕРБ.

В община ПОМОРИЕ ще има балотаж между кандидатите за кмет Иван Алексиев, кандидат за кмет от ГЕРБ, и Петър Златанов, кандидат за кмет от БСП.

Ще има балотаж в община СРЕДЕЦ между кандидатите Иван Жабов от ГЕРБ и Тодор Станчев от БСП. Разликата между кандидатите е 70 гласа. В село Дебелт ще има също балотаж за кмет на кметства между Иванка Ангелова от РЗС и Желязко Неделчев БСП. Разликата там е в полза на кандидата на БСП със 100 гласа.

Кметът на община ВЕТРИНО ще бъде определен на балотаж между кандидата на ГЕРБ Димитър Димитров и кандидата на БСП Георги Андреев.

Андрей Андреев от БСП и Росица Тодорова от ГЕРБ отиват на балотаж в община ГОДЕЧ, област София. За Андреев са гласували 37.75% от избирателите, а за Тодорова - 35.96%.

Соня Дончева от БСП и Андрей Иванов от ГЕРБ отиват на балотаж в ДРАГОМАН, област София. За Дончева са гласували 34.39% от избирателите, а за Иванов - 31.43%.

Иво Тодоров от ГЕРБ и Радостин Радев от БСП отиват на балотаж в КОСТЕНЕЦ, област София.

Георги Козарев от БСП и Стелиян

БСП печели в 15, а ГЕРБ в 13 общини на 1 тур

БСП печели в 15 общини от първи тур, а ГЕРБ само в 13, сочат данни от ЦИК към 18 часа вчера. В неделя БСП ще участва в 58 балотажа, а ГЕРБ в 74. В 49 общини балотажът ще бъде битка между ГЕРБ и БСП.

Варсанов от ГЕРБ отиват на балотаж в община ПЕЩЕРА.

Магдалена Иванова от БСП и Атанас Петров, издигнат от коалиция от партии, отиват на балотаж в община ЗЛАТИЦА, област София.

Маргарита Петкова от БСП и Калоян Илиев от ГЕРБ отиват на балотаж в ИХТИМАН, област София. За Петкова са гласували 29.93% от избирателите, а за Илиев - 26.29%.

В БЕЛОГРАДЧИК ще се проведе балотаж между Людмил Антов от БСП, който е получил 18,69% от гласовете на избирателите, и Борис Николов, кандидат на Български социалдемократи, получил 16.50% подкрепа.

Балотаж между Лозан Лозанов от ГЕРБ и Добромир Тодоров от БСП ще се проведе в община ДИМОВО.

Райна Мантарова от БСП и Сержожа Лазаров от ГЕРБ отиват на балотаж в община ЛЕСИЧОВО, област Пазарджик. За Мантарова са гласували 37.31% от избирателите, а за Лазаров - 21.16%.

Методи Чимев от ПП ГЕРБ и Стани-

слав Павлов от БСП отиват на втори тур на местните избори в неделя в ДУПНИЦА.

В община НИКОЛАЕВО, област Стара Загора, ще се проведе балотаж между Косьо Христов Косев от БСП с 40,21% и Кольо Чергеланов от ГЕРБ с 28,09%.

Независимият Иван Лебанов и Ангел Даскалов от ГЕРБ отиват на балотаж в община ВЕЛИНГРАД.

В община ЧИРПАН, област Стара Загора, на балотажа отиват Васил Георгиев Донеv (Местна коалиция) с 27,50% и Кичка Тонева Петкова - БСП, с 23,42%.

Румен Гунишки от БСП и Никола Нитов от ГЕРБ отиват на балотаж в ПРАВЕЦ. За Гунишки са гласували 48,31% от избирателите, а за Нитов - 37,78%.

Цветан Сичанов от ГЕРБ и Владимир Георгиев от БСП отиват на балотаж в САМОКОВ. За Сичанов са гласували 31,03% от избирателите, а за Георгиев - 26,24%.

Емил Атанасов от БСП и Жоро Цветков от ГЕРБ отиват на балотаж в СВОГЕ. За Атанасов са гласували 28,61% от из-

бирателите, а за Цветков - 25,25%.

Васко Стоилков от ГЕРБ и Асен Георгиев от БСП отиват на балотаж в СЛИВНИЦА, област София. За Стоилков са гласували 34,34% от избирателите, а за Георгиев - 23,20%.

В община БРАТЯ ДАСКАЛОВИ, област Стара Загора, ще се проведе балотаж между Ваня Тодорова Стоева - БСП, с 44,31% и Иван Стоянов Танев - Политическо движение "Социалдемократи", с 31,10%.

Балотаж ще има и в община КАРНОБАТ между досегашния кмет и кандидат на БСП Георги Димитров и издигнатия от местната "Коалиция за Карнобат 2011" Атанасов. Димитров е получил 36,07% от гласовете на избирателите, а Атанасов - 27,32%. Балотаж за избор на кмет между кандидатите на ГЕРБ и БСП ще има и в село Крумово градище.

Издигнатият от коалицията от партии - СДС, ДСБ, "Атака", НДСВ Алекси Кесяков и София Торолова от БСП отиват на балотаж в община ЧЕЛОПЕЧ, област София.

В община ШАБЛА проф. Райна Бърдарева от БСП с 34,4% и Красимир Кръстев от ПП ГЕРБ с 29,7% отиват на балотаж на 30 октомври.

БСП ще се яви на балотаж в шест общини в Пловдивска област - МАРИЦА, САДОВО, СОПОТ, ПЕРУЩИЦА, РАКОВСКИ и АСЕНОВГРАД.

В РАДОМИР, област Перник, ще се проведе балотаж между Пламен Алексиев от ГЕРБ с 27,28%, и Красимир Борисов от БСП с 24,78%.

Избори 2011

www.duma.bg

Равносметки в нощта на изборите

ДИАНА КОВАЧЕВА, изпълнителен директор на асоциация "Прозрачност без граници":

Вот на административно-организационните нарушения

Наблюдавахме четири типа нарушения: организационни, незаконна агитация в изборния ден, купуване на гласове и контролиран вот. Получихме около сто сигнала,

осем сме изпратили до МВР, девет - до ЦИК. Следим реакцията на институциите и от страна на полицията бързо реагират и се оказват на мястото за проверка, до този момент - 20.35 ч. (неделя вечер-б.а.) от ЦИК няма реакция на деветте жалби. Най-голям брой са организационните нарушения - трудности при намиране на избирателната секция, закъснения на членове и председатели на комисии, стигащи до подмяна в голям брой случаи, прозрачни бюлетини, от които може да се види кой за кого е гласувал. Алармираха ни за изключително голям брой застъпници в изборните секции в Сливен, пречици на избирателите да упражнят правото си на вот. Слабо звено беше незабележимата информационна кампания към гражданите за начина на гласуване - от страна на ЦИК и изобщо на изборната администрация. Регистрирахме сериозни случаи на некомпетентност в ОИК и най-вече в СИК, заради които ставаха грешки и забавяне в изборния ден, поради което беше и удължен. Този вид нарушения - административно-организационните, са характерни за Избори 2011, докато останалите са били наблюдавани и при други вотове. От Видин, Пловдив, Разград, Монтана получихме сигнали за купуване на гласове, форми на контролиран вот - групово гласуване в Бобов дол.

ЕМАНУИЛ ЙОРДАНОВ, кандидат за вицепрезидент на СДС и ОДС:
Насаждането на страх е характерно за Избори 2011

На много места хората бяха плашени не само с полицейски проверки, а с инспекции от всякакви държавни органи - насаждането на страх е характерно за тази предизборна кампания. Затова резултатите са такива и да не забравяме, че вътрешният министър е шеф на предизборния щаб на управляващата партия. Нашите избиратели са достатъчно интелигентни и всеки може да направи избор за себе си, затова нека гласуват по съвест на 30 октомври, аз лично не припознавам свой кандидат за президент. Но мисля, че нямаме особен повод за притеснение, припомнете си 1995 г. БСП тотално спечели местните избори и една година по-късно се срина жестоко. Абсолютно съм убеден, че съдбата на ГЕРБ няма да бъде по-добра.

ХРИСТИНА ХРИСТОВА, лидер на НДСВ:

Резултатите - плод на насилие, принуда и агресия

В постоянна връзка сме с наблюдатели, юристите ни следят нарушенията и непрекъснато пускаме жалби. Сега за медиите най-важни са изборните резул-

ПАВЕЛ ШОПОВ, кандидат за вицепрезидент от "Атака":
Това е лебедовата песен на управляващите

Кой е шеф на предизборния щаб на ГЕРБ? Казал съм, че изборите били организирани от МВР! Ами в нормалните държави длъжността министър на вътрешните работи се заема от цивилно лице, от известен магистрат, по принцип юрист. А тук е физкултурник-полицай. Останалото е свързано с тази аналогия. Как се правят честни избори от един физкултурник, тире полицай? В България физкултурник е равностойно на мутра! Наблюдаваме политическо високомерие и пълно игнориране на гражданското общество и на другите политически сили - става въпрос за абсолютна безпардонност. Пример от изборния ден: МВР спуснало забранителен списък за гласуване, това беше най-честото оплакване в Пловдив. Оказа се, че някой някъде следи кой къде пътува, но не събира данни дали се е върнал в страната. А може би имат данни кой за кого ще гласува, защото има хора, които от 15 години са в чужбина и никога няма да се върнат, но не са в забранителния списък?! Това е ярък пример за силовашкия подход. Беше приложен един дребен хитрашки ход. Сутринта рано-рано гласуваха гербаджиите. Знае се, че в по-късните часове

тати, но смятам, че незабавно трябва да започнете анализ на това какво деформира изборните резултати - полицейската принуда, насилието, страхът, агресията, стремежът към служебно печелене на избори. Виждам, че гражданите започват все повече да се плашат от разширяващото се статукво.

23 октомври, НДК, пресконференция на ГЕРБ
Бойко Борисов: "Ако не беше царят, кой щеше да знае госпожа Кунева? Ако не беше Първанов, кой щеше да знае Калфин? Извинявайте, не трябва да се прекалява с лицемерието". А ако не беше Бойко...

обикновено излизат гласоподавателите. Секциите не бяха достатъчно, с по една тъмна стаичка и задръстени от застъпници на ГЕРБ. На миналите избори гербаджиите имаха по 7 застъпници на човек. Сега бяха поне тройно повече, въпреки че има ограничение по двама души на кандидат. Това е лебедовата песен на ГЕРБ, оттук-нататък ГЕРБ приключи. Политическото лицемерие ще изиграе лоша шега на гербаджиите, имаме опит с лицемерие и безпардонност - ясно е докъде води то. Въпрос на време е - имаше много по-значими лица и фигури, много по-обожествявани, с по-голяма подкрепа в обществото... Борисов се надява на напазарувани отцепници, но това няма да продължи дълго. И от него ще ги напазаруват.

РУМЯНА КОЛАРОВА, политолог:
Избирателят не пожела да подари президентството на ГЕРБ

Българите гласуваха по един начин на местните избори и по друг на президентските. Дадоха глас за кмета, който могат да пипнат, да видят, кмета, който е действал през последните четири години. Действащите кметове разбраха, че през последната година от мандата си трябва да произведат не чешмички и градинки, с усвояване на пари по време на кампанията, а околоръстно шосе, по което може да се мине и то да не стига до празна поляна. На местните избори българският избирател гласува късогледо, неполитически - гласува по махленски. На президентските избори обаче той показа, че не е ляв, но не иска да подари президентската институция на ГЕРБ. Твърда ще видим как ще реагира, когато трябва да избира между Първанов и

ГЕРБ, защото Калфин е от създателя на АБВ и гарантира политическото бъдеще на Първанов. Успехът на Ивайло Калфин гарантира политическото бъдеще на Георги Първанов. ГЕРБ сбъркаха в стила на кампанията. Повярвах, че Плевнелиев може да спечели президентството по начина, по който Първанов го спечели - без запомнящи се публични изяви, без ясни послания, без да дава ясни отговори. На всички критични въпроси, които бяха задавани на Плевнелиев в дебатите и трябваше да покаже политическа идентичност и политически характер, той отговаряше: "И така може, и иначе може", или "Дробено, бащице!", или "Ще видим по-нататък". Така не се печелят президентски избори. Президентът трябва да има позиция. В дебатите, в които Плевнелиев участваше, позицията му въобще не стана ясна. За да сме наясно коя би била печелившата карта на ГЕРБ, трябваше да знаем каква алтернатива е имало. На нас никой не ни е оповестил кои бяха другите номинирани кандидати, освен закачката към Цветанов. Тези президентски избори са една лошо изиграна партия от ГЕРБ. В предстоящата седмица ще се разбере дали едните ще "приспят" десния избирател, или другите до такава степен ще го възмутят, че той да гласува за ляв кандидат. Това е въпросът!

Мненията записа **Веселка ВЕНКОВА**

Валери Жаблянов, политолог:

Нямаше свободна воля и изява на гражданите

Блиц на Павлета ДАВИДОВА

Управляващите заявиха, че резултатите са вот на доверие към правителството на ГЕРБ, това така ли е?

- Категорично не! Вотът на доверие се получава в други институции и по друг начин. Тези твърдения само показват политическата неграмотност на управляващата гарнитура в партия ГЕРБ, но това не е новост за българските граждани.

Има големи разлики между предварителните резултати от социологическите проучвания и тези, които вече излизат, на какво се дължи това?

- Смятам, че в условията, които бяха създадени в България, нито една наука, включително и социоло-

гията, не би могла да предвиди изхода от избори като тези. Тук не става въпрос за свободна воля и изявяване на граждани. Става въпрос за груба репресия със силата на властта. Министерството на вътрешните работи, администрацията по места. Никой не би могъл да предвиди тези резултати, съжалявам за колегите социолози, те направиха всичко възможно и дадоха всичко от себе си. Просто не беше възможно да дадат точни прогнози. Ние не се намираме в социална демокрация.

Получиха се множество сигнали за нарушения при изборния процес. Това може ли да е намек, че хората не са упражнили свободно правото си на глас?

- Сигналите не са множество. Сигналите са ограничена бройка от всичко, което се случи в България. Хората ги е страх да подават сигнали. Те не смеят да изразят нито в

писмена, нито в устна форма пред медиите това, което са готови да споделят в разговор на четири очи. Репресията е такава, че хората не смеят да подадат сигнал за извършено то върху тях насилие, репресия или внушение.

Има ли БСП потенциал да активизира повече гласове?

- Има и категорично го показва на първия тур на изборите. Убеден съм и че на втори тур БСП ще предложи по-добрата двойка, по-добрия кандидат и ще спечелим изборите.

Икономика

Пенсиите остават във фризера

290 лева минимална заплата от 1 април, изненадващо предложи социалният министър

Минималната работна заплата да бъде увеличена на 290 лева от 1 април на следващата година е предложил министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов вчера на закритото заседание на Министерски съвет, по-светено на проектобюджета за 2012 г. Това съобщи самият Младенов пред журналисти, след като приключи заседанието. Бюджетът на министерството ще бъде със същите параметри както за тази година и не се предвижда увеличение на пенсиите, каза още министърът.

В проектобюджета за 2012 година се залага дефицит от 1,35 на сто, което в парично изражение е малко под 1 100 млн. лв., инфлация малко под 2 на сто и ръст в икономиката 2,9 на сто. Това каза министърът на финансите Симеон Дянков пред журналисти след заседанието на кабинета. Той обясни, че през ноември ще има още едно преиз-

числяване на инфлацията, защото в последните няколко месеца тя падала рязко в целия ЕС.

В четвъртък Националният съвет за тристранно сътрудничество трябва да одобри проектобюджета, преди той да влезе на заседание в МС, припомни Дянков и добави, че следващият по-неделник ще има извънредно заседание на кабинета по темата. Намалени са парите за силите на министерствата. Министерст-

АИКБ ПРОГНОЗИРА:

0,5 НА СТО РЪСТ НА БВП ДОГОДИНА

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) прогнозира 0,5 на сто ръст на БВП за 2012 г., съобщи пресцентърът на работодателската организация. Разчетите на асоциацията с основните допускания за Бюджет 2012 се основават на официалната статистика и на анкета сред членовете на организацията през октомври. От АИКБ очакват средногодишната инфлация да е до 3,5 на сто, а безработицата и инвестициите да запазят нивата от тази година.

ДУМА припомня, че Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) очаква икономиките на страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) да се забавят догодина, тъй като дълговата криза, която е обхванала еврозоната, заплашва да отслаби възстановяването им от глобалната рецесия. В доклад, разпространен късно вечерта на 8 октомври, ЕБВР преразглежда прогнозата си за растежа на България през 2012 г. и я намали от 3,7% до 2,3%.

вото на вътрешните работи ще получи под 1 милиард лева, а отбраната - с 10 млн. лева по-малко. Най-много е намален бюджетът за разузнаване - с 20%.

Като цяло бюджетът за 2012 г. в номинал е същият като за 2011 г. Разходната част е с около 20-30 млн. лева по-малко. Това е заради нашата цел да намалява дефицитът, така че и следващата година да е под 1.5%, каза министърът. Дянков заяви, че бюджетите на почти всички министерства, с изключение на културата, образование, науката номинално остават същите като през тази година.

Общо 45 млн. лева повече ще бъдат дадени за средно, висше образование и наука. Около 15 млн. лева повече ще отидат за култура, включително за театри, археология. Заради специализирания съд се предлага с 10 млн. повече да бъдат дадени на Министерството на правосъдието.

Дянков съобщи, че е съгласен с предложението за увеличаването на минималната работна заплата от 270 лева на 290 лева от 1 април. Изчисленията показват, че това ще струва на държавата 23-25 млн. лева.

ДЯНКОВ ПРЕД „ДИ ВЕЛТ“:

Българите са щастливи от нещастията на гърците

DIE WELT

Финансовата и икономическа криза, която разтърсва съседна Гърция, е от полза за България, заявява в интервю за германския в. „Ди Велт“ финансовият министър Симеон Дянков. Той дори заявява, че българите до известна степен са щастливи от нещастията на гърците, съобщава БГНЕС.

„Въпреки че кризата не е особено приятно нещо, има известно злорадство (към Гърция - б.р.), защото България винаги е сравнявана с Гърция“, заявява Дянков. „Сега се създава впечатление, че гърците се справят по-зле от нас, това ни помага много като правилство“, признава той.

Дълго време българите, които се съгласиха да направят жертви, за да поддържат дълга си на едно от най-ниските нива в Европа (16% от БВП през 2010 г.), гледаха със завист към гърците си

съседни заради по-високия им стандарт на живот. Сега България е убежище за гръцки компании, инвеститори и капитали.

„Възползваме се от факта, че обстановката се влоши за предприятията в Гърция“, казва Дянков. През последните две години „около 2000 компании се преместиха от Гърция в България“, допълва министърът. Същевременно „много гръцки граждани вложиха парите си в български банки“, отбелязва той. Според Дянков в страната ни са влезли капитали от Гърция на стойност 1 милиард евро, а това са „много пари за България“.

Въпреки това „предпочитам съседката ни да тръгне по добър път на развитие, това ще стимулира търговския обмен“ между двете страни, допълва Дянков.

Всяка шеста сделка с имот е с ипотeka

Близо 16 на сто от сключените сделки с недвижими имоти от началото на годината са с учредяване на ипотeka, сочат изчисления на Profit.bg на база данни от Агенцията по вписвания. За периода 1 януари-30 септември 2011 г. те са общо 25 120 за цялата страна, спрямо 22 382 за сравнимия период на година по-рано.

След ръст обаче през първите две тримесечия, когато са осъществени 6354 и 11 520 сделки с учредена ипотeka срещу 6038 и 8849 за предходния период през третото тримесечие се отчита минимален спад. Той е от около 3 на сто - 7246 сделки срещу 7495 за периода юли-септември 2010 г.

В столицата през последното тримесечие са осъществени 1879 сделки с учредена ипотeka, докато за Пловдив и Варна те са 576 и 585. За

Бургас и Стара Загора те са съответно 278 и 262. При 5-те големи града в страната те формират 49.4 на сто от всички такива сделки.

Обмислят сезонен туристически данък за хотелите

Да се въведе сезонен туристически данък за хотелите, които не работят цялогодисно. Това е една от последните промени, заложени в проекта за нов закон за туризъм, предаде БТВ. Въвеждането на подобен данък би трябвало да защити по-малките в бранша. Сега например хотелиерите от селския и алтернативния туризъм плащат данък в размер на поне 30 на сто заетост на легловата база, а успяват да напълнят през цялата година едва 10-15%. Промяната ще позволява на тези хотелиери да обявяват пред общината данъчните периоди, през които сезонният им обект няма да работи и в това време да не им се начислява данък.

От Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, автор на промените, обаче са обезпокоени, че сезонният данък може да се превърне в законова вратичка и някои хотелиери да скъсват умишлено сезона си, за да плащат по-малко данъци. Според Поли Карастоянова от Националния борд по туризъм, това не е вратичка, защото става дума за възможност за облекчаване на бизнеса, който така ще има ползи и ще мултиплицира този положителен ефект.

КЗК глоби „Близу“ за заблуждаваща реклама

Имуществена санкция в размер на 30 379 лева наложи Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) на „Близу медиа енд бродбанд“

ЕАД за заблуждаваща реклама.

Повод за санкцията е сигнал на потребител за заблуждаващи рекламни послания на дру-

жеството във връзка с предлагания „Пълен пакет“, включващ цифрова телевизия с над 150 програми, интернет и фиксирани телефонни

услуги. КЗК е установила, че „Близу“ реално е предлагала доста по-малък брой телевизионни програми.

Дават наг 11 млн. лв. за 56 проекта по ПРСР

Държавен фонд „Земеделие“ одобри субсидии в размер на 11 077 173 лв. за 56 проекта по 3 мерки от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). Финансирани от близо 5 564 000 лв. ще получат 37 проекта по Мярка 121 „Модернизирани земеделските стопанства“. Бенефициентите ще използват помощта, за да покрият

изискванията на Нитратната директива на Европейския съюз. Те ще оборудват стопанствата си със специализирана техника и съоръжения. Други ще инвестират в преминаването на фермите от традиционно към биологично производство. По Мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия“ 36 канди-

дати ще получат над 5 133 000 лв. Одобрен е и един проект по Мярка 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности“ с размер на субсидията над 380 000 лв. Част от предложенията са в сферата на селския туризъм. С финансиране по ПРСР ще бъде закупено и оборудване за добив на неметални полезни изкопаеми.

Практично земеделие

www.duma.bg

ВРЕМЕТО

До 20 октомври 2011 г. времето ще бъде типично есенно с минимални температури от 2 до 5°C, а максималните стойности ще достигнат до 15-18°C. През втората половина на седмицата се очакват краткотрайни превалявания.

	25.10.2011	26.10.2011	27.10.2011	28.10.2011
	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Бургас	8/13°C	8/13°C	7/14°C	11/13°C
Добрич	6/12°C	6/12°C	6/13°C	7/12°C
Плевен	5/13°C	4/13°C	5/14°C	6/14°C
Русе	6/12°C	5/13°C	5/14°C	6/13°C
Стара Загора	6/12°C	5/12°C	5/13°C	6/13°C

ДКЕВР га побърза!

Изкупните цени на тока от централите на възобновяеми източници (ВЕИ), изградени с европейска или държавна финансова помощ, ще зависят от дела на субсидията от общата инвестиция. Това става ясно от работен доклад на ДКЕВР, публикуван на страницата ѝ в интернет.

За да се преодолее съществуващото по-рано двойно субсидиране на "зелени" централи, в Закона за енергията от възобновяеми източници беше прието разграничение между проектите, построени изцяло със собствен капитал и заеми, и тези, които се възползват от публично подпомагане. Субсидираните проекти, като фотоволтаичните централи по ПРСР, бяха заплашени от блокиране.

Енергийният регулатор не определи изкупни цени за тях заедно с въведените от 1 юли общи преференциални тарифи. Държавен фонд "Земеде-

лие" обаче изисква от кандидатите по земеделската програма да представят тарифа, по която ще се продава "зеленото" електричество.

От предложенията в доклада става ясно, че ДКЕВР планира да намали стандартната възвръщаемост от 9% за експертите с търговски капитал с дела на безвъзмездното финансиране. Така например възвръщаемостта на предприемач, получил 50% от инвестицията си от държавата, ще е 4.5%. Ще се образуват групи от проекти според съотношението между помощта и собствените средства, е отбелязано още в документа.

Ако регулаторът потвърди предложенията, наземна фотоволтаична централа с мощност 1 мегават, за която е получена максималната субсидия по ПРСР - т.е. 80 на сто от инвестиционните разходи, или 200 000 евро, ще продава ток за 306.7 лв. на мегават

час без ДДС. За сравнение - наземни слънчеви централи със същата мощност, но без финансово подпомагане, продават на 485.6 лв. на мегават час без ДДС, т.е. на над 50% по-висока тарифа.

От 31 октомври до 11 декември фонд "Земеделие" ще приема документи по мярка 312 от ПРСР, по която се финансират малките ВЕИ централи. Това означава, че ДКЕВР трябва да одобри тарифите преди края на месеца, за да не пречи на възможността за кандидатстване. Не е ясно обаче колко от одобрените и финансирани проекти ще заработят, тъй като на много места разпределителните дружества със слаба мрежа не присъединяват нови производствени мощности.

МЕЖДУ ПОЖЕЛАНИЯТА И ДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА

ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА 2014-2020

В средата на месец октомври от ЕК бяха оповестени основните предложения за промяна на ОСП за периода 2014-2020 г. На пръв поглед в концепцията за нови правила в земеделието изглеждат логични и добре формулирани като пожелания, но те драстично се разминават с реалната действителност и тезата, че конвенционалното земеделие и ефективното производство са в основата на продоволствената сигурност на света. След като в последните две години ООН и ФАО непрекъснато алармират за недостиг на храни, за

високи цени на земеделската продукция, предложението на ЕК за подпомагане на сектора по-скоро целят да го превърнат в "бутиково земеделие", а не в реална опора на икономиката. Подпомагането на доходите от земеделието, което се извежда като основен акцент, звучи като девиза: "На всекиму според възможностите, на всекиму според потребностите".

Министърът на земеделието светкавично подкрепи идеите на новата ОСП. Според нас това, ако се случи, ще доведе до сериозна криза за отрасъла и за земеделските производители

в България. Със сигурност ще се задълбочи разделението между стари и нови страничленки на ЕС. Неприемлива за нас е формулата за изравняване на директните плащания, защото според нея страните, които получават по-малко от 90% от средните плащания на хектар, ще могат да ги завишат с една трета до 2020 г., или накратко казано, тези държави, които получават по-малко пари, пак няма да се изравнят с богатите.

Според модулацията плащането ще се намалява със 70 процента за диапазона 250 000-300 000 евро, с 40% - за 200

КОИ СА ОСНОВНИТЕ АКЦЕНТИ НА НОВАТА ОСП?

Първо, по-целенасочено подпомагане на доходите за засилване на растежа и заетостта. За да се използва по-оптимално потенциалът на селското стопанство на ЕС, комисията предлага базисно подпомагане на доходите да имат само за действащите стопанства, като то ще намалее от 150 000 EUR (с постепенно намаляване) и ще има таван от 300 000 EUR на стопанство и на година, като в същото време ще се взема предвид броят на създадените от стопанствата работни места.

Второ, предлага се да се разработят по-ефикасни и по-бързодействащи предпазни мрежи за най-уязвимите от кризи звена в сектора на селското стопанство (публични интервенции и частно складиране), както и да се подпомогне създаването на застрахователни и взаимоспомагателни фондове.

Трето, "зелени" плащания за дългосрочна производителност и опазване на екосистемите. Комисията предлага 30% от преките плащания да бъдат насочени към практики, позволяващи оптимално използване на природните ресурси. Тези практики са: диверсификация на културите;

поддържане на постоянни пасища; опазване на природните резервати и ландшафти.

Четвърто, два пъти увеличение на инвестициите за научни изследвания и иновации. Чрез тези средства ще се насърчи трансферът на знания, съветите към фермерите и подпомагането на изследователски проекти, които са от значение за тях, като се гарантира по-тясно сътрудничество между селскостопанския сектор и научната общност.

Пето, подпомагане на организациите на производителите и на между-професионалните организации, както и създаване на преки връзки между производителите и потребителите. Освен това квотите за захар, които изгубиха значението си, няма да бъдат продължени след 2015 г.

Шесто, насърчаване на агроекологичните инициативи.

Спецификите на всяка територия трябва да бъдат взети предвид, а националните, регионалните и местните агроекологични инициативи да бъдат насърчавани.

Седмо, подкрепа за създаването на стопанства от млади земеделски производители.

000-250 000 евро и с 20% - за 150 000-200 000 евро, но ще се взема предвид и броят на работниците като стопанствата ще могат да си припаднат сумите за заплати и осигуровки от предната година.

Изискванията към всички страни-членки са еднакви, а плащанията различни. Едно е да се предоставят 15 евро на декар в България, а друго е например в Гърция, където плащанията достигат до 180 евро.

Сложно звучи и правилото всеки да отглежда най-малко 3 вида култури, като нито една от тях не може да надвишава 70% от обработ-

ваемата земя, а втората и третата трябва да са най-малко по 5% от площта. "Зелените" мерки ще направят земеделците не по-конкурентоспособни, а обратното. Необяснимо за други е изискването фермерите задължително да заделят 7% от земеделската площ за екозони, полеви пояси, тераси, плетове и т.н. при сегашния недостиг на земя и храна.

За България все още няма оценка за това, колко земя няма да се обработва поради ограничаване на субсидиите на стопанство. При близо 5000 земеделски производители, юридически

лица, които обработват над 25 млн.дка земя, ще отпаднат от подпомагане повече от 10 млн.дка земя. А тази земя автоматично не може да отиде в други земеделски стопанства. Агронистът трябва да обясни, че дребните земеделски производители ще получат повече пари, ако се отрежат големите ферми. Това може да стане при единственото условие, че тези фермери имат земя. Търговията със земя не е пазар на дребно, та всеки да може да си позволи покупката и да стартира през 2011 г. развитие на земеделско производство.

Свят

СНИМКИ БГНЕС

Сърбите в Северно Косово няма да премахнат барикадите, докато не бъдат оттеглени косовските митничари от граничните пунктове "Ярине" и "Бърняк". Въпреки студеното време десетки сърби прекараха нощта на барикадите. Сръбската опозиция обяви бойкота на парламента в Белград, докато не се насрочи заседание за Косово. В момента в Северно Косово има 18 барикади

ЕС приема „обширно споразумение“

Страните от еврозоната съгласуваха целите си, предстои утвърждаване на мерките

Срещата на върха на страните, приели еврото, завърши с уверения за постигнат много добър напредък при опитите за решаване на дълговата криза в еврозоната. Президентът на ЕС Херман ван Ромпой отбеляза на пресконференция в края на заседанието в неделя, че кризата се е оказала толкова дълбока, че взетите през последните две години мерки са се оказали недостатъчни и са необходими допълнителни усилия.

“Приехме пет направления, съгласувахме своите цели и стратегия. През следващите два дни постигнатите споразумения ще бъдат конкретизирани. В сряда те ще бъдат представени на новата среща на върха на Евросъюза и еврозоната”, обобща Ван Ромпой. Той подчерта, че ЕС ще вземе всички необходими мерки за стабилизиране на еврозоната. “Всичките пет пункта от европейския антикризисен план са дълбоко взаимосвързани”, подчерта президентът на ЕС.

Според първата мярка правителствата на страните от еврозоната ще поемат задължения за изпълнение на конкретни мерки за повишаване на финансовата консолидация и икономическия растеж. Втората точка насочва към намирането на всеобхватно решение за поддръжка на Гърция, което ще включва отпускането

на шестия транш от първия спасителен пакет за страната в размер на 8 милиарда евро и приемането на втора такава програма с участието на частен капитал. Третата мярка цели създаването на ефективна защита срещу разпространението на кризата, която да включва нова общо-европейска антикризисна система и гъвкаво използване на Европейския фонд за финансова стабилност (ЕФФС). Разглеждат се две схеми за функционирането на фонда, които може да бъдат използвани съвместно. Четвъртият елемент от антикризисната програма, обясни Ван Ромпой, ще е повишаването на доверието към европейския банков сектор, а петата точка предвижда подобряване на икономическото управление и икономическа и в частност фискална интеграция на страните от еврозоната.

В тази връзка председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу подчерта, че на ЕС му е необходимо по-високо равнище на интеграция, за да преодолее сегашната криза. Управляващият директор на МВФ Кристин Лагард приветства постигнатия, по думите ѝ, много добър напредък на разговорите на лидерите на 17-те страни от еврозоната. “Надявам се, че наистина сме в правилната посока, каза Лагард.

Френският президент влезе в словесен спор с премиера на Великобритания

Дейвид Камерън. “Омръзна ни да ви слушаме да ни критикувате и да ни казвате какво да правим”, каза Саркози на Камерън, цитиран от “Дейли телеграф” и “Гардиън”. “Казвате, че мразите еврото, не пожелахте да се присъедините (към еврозоната), а сега искате да се месите в нашите срещи”, разкритикува го още той.

Припомняме, че недоволството сред 10-те страни от ЕС, които не са част от еврозоната, начело с Великобритания, нарасна заради засилващото се желание на Еврогрупата да взема решения, без да ги консултира. “Кризата в еврозоната засяга всички наши икономики, включително тази на Великобритания”, подчерта Дейвид Камерън.

Снощи Камарата на общините в британския парламент гласува предложението за свикване референдум за излизане на страната от Европейския съюз. Преди това премиерът Дейвид Камерън направи изявление пред парламента. В понеделник протекоха и тежки дебати по взаимоотношенията с Евросъюза. Въпросът за членството в ЕС изостри разногласията в управляващата Консервативна партия. Евроскептиците сред торите заплашиха с открит бунт - най-големия от петнайсет години насам, тъй като премиерът Дейвид Камерън отказва да втвърди политиката си към ЕС.

Ислямистите водят в Тунис

Първите резултати от изборите за Учредително събрание в Тунис дават преднина на ислямистката партия Ан Нахда в редица избирателни райони. Те ще имат най-малко 60 депутата в 217-местния тунизийски парламент. Председателят на Независимата избирателна комисия Бубкер Бетхабет съобщава, че в изборите са участвали над 90% от 4,1 милиона регистрирани гласоподаватели. Тунизийците гласуваха в неделя за Учредително събрание в първите свободни избори, състояли се след народните въстания в Близкия изток, известни като Арабска пролет. Според социолози ислямистите не могат да вземат повече от 1/3 от гласовете на избирателите в смятаната за най-светска държава в арабския свят.

„Набуко“ поскъпва четворно

Стойността на газопровода “Набуко” в най-добрия случай може да е 24-26 милиарда евро, което е цели четири пъти повече от първоначалната оценка. Тези данни бяха оповестени в Лондон от министъра на националното развитие на Унгария Тамаш Фелеги, цитиран от rbc.ru.

Фелеги постави под въпрос жизнеспособността на проекта, основавайки се на липсата на твърди ангажименти от страна на потенциалните купувачи и доставчици на природния газ. В крайна сметка никой не може да направи точна прогноза за стойността на “Набуко”, подчерта министърът. В същото време представител на консорциума “Набуко” коментира, че

оценката на унгарския министър е произволна и уточни, че в момента първоначалната стойност на проекта от 7,9 милиарда евро се преразглежда. По-рано този месец еврокомисарят по енергетиката Гюнтер Етингер заяви, че стойността на газопровода може да е около 10-14 милиарда евро, което значително надвишава първоначалните разчети. Тогава австрийският участник в проекта OMV Gas GmbH прогнозира, че доставките на газ ще започнат през 2018 г. Малко преди това се появиха информации, че стойността на проекта ще бъде завишена от 7,9 млрд. евро на 12-15 млрд. евро, като вземането на окончателното инвестиционно решение за

газопровода може да бъде забавено до 2012 г. във връзка с увеличаване на стойността и неуредените въпроси с доставката на газ. Преди това имаше отлагане заради проточили се преговори за доставки от Азербайджан.

Строителството на тръбопровода с дължина 4000 км по план трябва да започне през 2013 г. Той ще пренася газ от Каспийския регион до Австрия през Турция, България, Румъния и Унгария. Акционерите в “Набуко” са: OMV (Австрия), MOL (Унгария), Transgaz (Румъния), “Български Енергиен Холдинг” (България), Botas (Турция) и RWE (Германия). Всеки акционер притежава дял от 16,67 на сто.

www.duma.bg

кратки

Двама осъдени заради Джинджич

Съдът в Белград осъди на по 30 години затвор Сретко Калинич и Милош Симович за убийството на премиера Зоран Джинджич. Делото срещу двамата бивши членове на Земунския клан беше възобновено през юни тази година, след като бяха арестувани. Преди това бяха осъдени задочно на 30 години затвор. В рамките на процеса Симович призна, че е участвал в подготовянето на атентата, докато Калинич отвърли обвинението.

Сейф ал Ислам се крие в Дарфур

Синът на Муамар Кадафи - Сейф ал Ислам, който успя да се изплъзне на новите либийски власти, се намира под защитата на лидера на сепаратистка група в суданския регион Дарфур, пише в “Ал Интибах”. Сейф ал Ислам напуснал Сирт на 27 август с шест бронирани автомобила и успял да стигне до Чаг, по-точно до района Бао. В момента той се намира под защитата на лидера на сепаратистката групировка “Движение за справедливост и равенство” Халил Ибрахим. Покровителството се заплаща със злато и пари от авоарите на семейство Кадафи.

Китай защити данък за чужденци

Новият данък за чуждестранните работници в Китай, който предвижда те да плащат вноски за социално осигуряване в страната, е справедлив и отговаря на световните правила, събщи агенцията Синхуа, отхвърляйки опасенията на бизнеса за увеличаване на корпоративните разходи. Чуждестранни мениджъри в Китай се оплакват, че схемата ще увеличи разходите за работа в страната, а планът е твърде неясен и прилагането му от компаниите ще бъде трудно. В края на м.г. разрешителни за работа в Китай са получили над 230 000 чужденци.

Призоваха Лужков за свидетел

Бившият кмет на Москва Юрий Лужков, който преди година бе уволнен от Кремъл, заяви, че е получил призовка да свидетелства по дело за заем от 300 милиона евро, отпуснат на съпругата му Елена Батурина. По това време трезорът е бил контролиран от столичната община. След уволнението на Лужков Батурина бе обвинена, че през 2009 г. получила неправомерно кредит от 13 млрд. рубли (318 милиона евро) от Банката на Москва.

Наводненият Банкок бе обявен за зона на стихийно бедствие. Очертава се недостиг на храни и вода. Равнището на водата в 7 столични квартала достигна 30 см и продължава да се покачва. Властите разпоредиха да се отворят всички шлюзове в града

□ Свят

Очакват ни демографски проблеми

Как ще „натежи“ на Земята сегеммилиардният жител на планетата

След като при седем милиарда души населението на Земята вече са под натиск, те ще бъдат подложени на невъобразимо въздействие, когато през 2050 г. човешките същества станат 9 милиарда и единствено революция в използването на енергията, водата и почвата ще ни помогне да избегнем катастрофа, смятат анализаторите на „Франс прес“ Марлоу Худ и Ричард Ингъм.

Още през 1798 г. британският икономист Томас Малтус предвиди, че способността на хората да се възпроизвеждат ще надхвърли способността им да произведат достатъчно храна. Благодарение на напредъка в земеделието и промишлената революция и въпреки удвояването на световното население тези предсказания не се изпълниха. Въпросът обаче остава.

Според някои научни прогнози на 31 октомври населението на планетата официално ще надхвърли прага от 7 милиарда души, което прави увеличение с два милиарда за по-малко от 25 години. За 60 години равнището на раждаемостта днес е спаднало наполовина до 2,5 деца на една жена, с внушителни разлики в рязичните страни. Населението на

света би могло да се стабилизира на 9, 10 и дори 15 милиарда души в зависимост от развоя на ситуацията в развиващите се страни, които в момента преживяват най-голям демографски ръст.

С множенето на нашия вид ресурсите бяха сериозно застрашени, независимо дали става дума за питейна вода или богатството на почвите, моретата или горите. Ако се запази сегашният темп, до 2030 г. ще е необходима втора планета, за да задоволи апетита ни и да поеме отпадъците от нашата, показват изчисленията на мозъчния тръст „Глоубъл футпринт нетуърк“ (GFN). Въглищата, петролът и газът благоприятстват нашето благоденствие, но произвеждат и газове с парников ефект, които променят климата и осакатяват екосистемите, които ни хранят. „От взрива в цените на храните до пагубния ефект на климатичните изменения нашата икономика се сблъсква с факта, че години наред правим разходи, които надхвърлят възможностите ни“, подчертава президентът на GFN Матис Вакернагел. Това потвърждава и Брис Лалонд, френският дипломат, определен за координатор на следващата Конференция на ООН за устойчивото развитие през юни „Рио+20“ догодина (20

години след Световната среща на върха за Земята през 1992 г. в Рио де Жанейро). „През 2030 г. с един милиард души повече на планетата въпросът ще е как да гарантираме на този милиард бедни хора сигурна прехрана и базисни услуги, без да посягнем върху още земи, енергия и вода“, казва той.

„Рио+20“ ще бъде посветена на начините за създаване на устойчиви градове, за благоприятстване на възобновяемите видове енергия, за по-добро използване на питейната вода, за устойчиво управление на океаните и за постигане на рентабилно селско стопанство. Защитниците на устойчивото развитие обаче смятат, че евентуално ограничаване на раждаемостта би позволило броят на населението да се стабилизира на 8 милиарда, като същевременно помогне на бедните страни да се избавят от бедността, намали натиска върху природните ресурси и направи хората по-малко уязвими за ефектите на климатичните промени. Какво да се направи?

Според някои експерти ключът се съдържа в контрола върху раждаемостта. Лошото е в това, че темата за демографския ръст остава до голяма степен табу на политическите срещи на върха.

СНИМКИ БГНЕС

Броят на жертвите на земетресението в турския окръг Ван достигна близо 300 души. Според сеизмолози загиналите са между 500 и 1000 души. Турция отказа чуждестранна помощ, но мнозина помагат при издирването на оцелели, като използват лопати и други инструменти. Мобилизирани са 1275 спасителни екипа от 38 града, както и 145 линейки. Армията изпрати 6 батальона, които да участват в издирването на оцелели, а 6 хеликоптера и военни товарни самолети носят палатки, храна и лекарства в района

Либия ще се управлява по шерията

Либия ще бъде управлявана по законите на шерията, заяви лидерът на Преходния национален съвет Мустафа Абдул Джабил, цитиран от РИА Новости.

„Ние, като ислямска държава, приехме шерията като основа за нашето законодателство и всеки закон, който не отговаря на ислямското право, ще бъде отменен“, обясни той.

Като закон, който не съответства на ислямското право, Джабил е посочил забраната за многоженство. По думите на председателя на ПНС тя ще бъде отменена. По-рано лидерът на Ал Кайда Айман Заухахири призова либийците да създадат мюсюлманска държава. В отговор ЕС призова новите либийски власти да спазват човешките права и демократичните принципи.

Кирхнер спечели на I тур

Кристина Кирхнер очаквано бе избрана за президент на Аржентина още на произведения първи тур на президентските избори. Кирхнер, кандидат на левоцентристкия Фронт за победа, получи 54% от гласовете. Нейният основен съперник - социалистът Ермес Бинер - остана далеч назад със 17 процента. За да бъде преизбрана още на първи тур, Кристина Кирхнер трябваше да получи над 45% от гласовете или над 40 на сто с преднина от над 10 процента пред класирания на второ място кандидат в надпреварата.

Това е победата с най-голяма разлика на президентски избори в Аржентина след възстановяването на демокрацията през 1983 г. 58-годишната Кристина Кирхнер се радва на подкрепата на народните маси - традиционен електорат на перонистите, - но и на голяма част от средната класа и дори на представители на елита, които са доволни от икономическата стабилност.

Вдовицата на предшественика си Не-

В емоционална реч в Буенос Айрес Кристина Кирхнер посвети победата на своя покоен съпруг

стор Кирхнер, който почина внезапно през октомври м.г., ще управлява още четири години. По конституция държавният глава няма право на трети пореден мандат.

Загързаха заподозрян за палежите в Берлин

Полицията в германската столица задържа заподозрян за нощните палежи над сто автомобила в периода от юни до август 2011 г. Аресту-

ваният признал за престъпленията, съобщил местната полиция, цитирана от в. „Тагесшпигел“. През лятото заподозреният е подпалил 67

автомобила в няколко района на Берлин, повредени са още около 35 коли. Причинените щети се оценяват на няколко милиона евро.

„УИКИЛИЙКС“ СПИРА ЗАРАДИ ЛИПСАТА НА ПАРИ

Сайтът „Уикилийкс“ съобщи, че спира публикуването на разобличителни материали заради липсата на пари. Платформата, създадена от Джулиан Асандж, направи обществено достойно стотиците хиляди секретни грами от американските дипломатически мисии.

„Уикилийкс“ е принуден да спре работа заради финансовата блокада, наложена му от „Виза“, „Мастъркард“ и други институции. Сайтът е принуден да спре временно публикуването и да се заеме с агресивно събиране на пари, обясниха от „Уикилийкс“.

Според Джулиан Асандж сайтът е започнал да губи по половин милион евро на седмица, откакто е започнал да публикува секретни американски документи. По думите му, за да продължи бизнесът си, „Уикилийкс“ има нужда да намери начин да си върне тези пари обратно. Асандж обаче не уточни защо сайтът претърпява тези загуби. Според основателя на платформата американската система се доближава до светската. „Виза“, „Мастъркард“, „Пейпал“ и „Банк ъф Америка“ са инструменти за контрол в услуга на Белия дом, твърди той.

Салех съгласен с ООН

Йеменският президент Али Абдула Салех приветства резолюцията на Съвета за сигурност на ООН, призоваваща го да приеме предложения от страните в Персийския залив план за предаване на властта. Салех е изразил готовност да започне преговори с опозицията

за изпълнение на инициативата на страните от Персийския залив, което да доведе до произвеждане на президентски избори. Това бе първата реакция на йеменския президент, след като миналата седмица Съветът за сигурност прие резолюция, призоваваща го да

се съгласи с плана. Преди това Салех три пъти отхвърли предложението, предвиждащо той да състави ново правителство, предвождано от опозицията, и да се оттегли от властта, след което да бъдат произведени парламентарни и президентски избори.

Пуснаха юана в Русия

От китайската валута искат да направят още една кошница за лични спестявания

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Татяна ЗИКОВА

От 10 октомври 2011 година руската банка ВТБ 24 започна да приема депозити на населението в китайски юани. Това съобщи ръководителят на ВТБ Андрей Костин.

От пресслужбата на банката уточниха за "Российская газета": въпреки че ВТБ 24 е първата в страната голяма кредитна организация, която предлага на гражданите да правят депозити в китайска валута, от услугата могат да се възползват единици.

"Заради частичната конвертация на юана засега влоговете са приемат само в суми, ек-

вивалентни на половин милион долара, и само в онези офиси, които обслужват ВИП-клиенти", обясниха във ВТБ. Там отказаха да кажат още никакви подробности, в това число и лихвите по депозитите, като уточниха, че за ВИП-клиентите, като правило, условията по депозитите са конфиденциални. Известно е само, че в този случай юанът се е присъединил към редицата от привилегировани влогове, които могат да се правят в пет валути: рубли, американски долари, евро, английски лири и швейцарски франкове. В Сбербанк, където "Российская газета" се обрна с въпрос за депозити в юани, кратко отговориха, че в момента не виждат търсене от населението за

такава влогове. Дори населението в Далечния изток до голяма степен е доларово - и евроориентирано.

Според мнението на експерта на "Российская газета", банковия анализатор Владимир Брагин, ясно е, че половин милион долара за възможността да си държат парите в юани в Русия ще дадат малцина клиенти. "Това ще са или богати китайски граждани, които живеят и работят в Русия и възнамеряват да се върнат в родината си, или големи предприемачи, чиито сметки са в юани, или пък играчи, които играят за укрепването му. За осъзнато влагане в китайска валута засега за обикновените хора няма условия", казва Брагин. За банките техническите валутни рискове също са прекалено големи.

Все пак експертът приветства това, че юанът прави първи опити да влезе при "народа".

Рано или късно той трябва да стане конвертируема валута, още отсега банкерите трябва да свикват да работят с нея - не само да привличат депозити, но и да дават кредити в юани. Китайската валута стабилно расте по отношение на рублата. Ако през юни 2011 г. 10 юана по курса на Цент-

ралната банка струваха 43 118 рубли, то тези дни тази китайска парична единица вече се оценяваше на 51,26 рубли. Според прогнозите на някои западни икономисти, юанът до края на тази година може да се вдигне с още 1,6 процента.

Големият въпрос за имунитета

REUTERS

Патрик МАРКИ

Броени седмици преди планираното изтегляне на американските войски от Ирак политическият елит на страната и Вашингтон не могат да се разберат дали американските войници да останат като инструктори: Багдад отхвърля всякакъв юридически имунитет за американски войници, а Вашингтон казва, че това означава че няма да има споразумение. Ако няма промяна в позицията на Ирак, всякакво споразумение сега най-вероятно ще пропадне, тъй като политическата безизходност в Ирак, вътрешната опозиция в САЩ към войната и липсата на време принуждават приемането на сделка, която ще остави едва неколкостотин американски войници в Ирак.

Министър-председателят на Ирак Нури ал Малики заяви миналата седмица, че американски войници могат да останат като част от малобройната мисия на НАТО или като част от вече съществуваща военна тренировъчна програма на американското посолство, която би дала на американските войски юридическа защита. Политическото ръководство на страната даде зелена светлина на Малики да води преговори, но без въпроса за имунитета - чувствителна материя, която би се нуждала от сложни машиници сред неговото крехко правителство, съставено от разнородни групи, и би претърпяла неуспех в парламента.

Но Вашингтон изглежда да се заиграва с вариантите, като настоява, че американските войски се нуждаят от пълни протекции или поне уверения, че каквото и Ирак да предложи, ще доведе до същата юридическа защита.

"Не виждам как Съединените щати ще се

съгласят с обща иракска юрисдикция", заяви Стивън Бидл от Съвета за международни отношения. "Ако това е нещо повече от рискована политическа маневра и ако те настояват за такава юрисдикция, аз мисля, че САЩ изобщо няма да останат в страната."

Над осем години след ръководената от САЩ инвазия, която свали Саддам Хюсеин, около 41 000 войници са в Ирак, повечето като съветници на иракските въоръжени сили след края на бойните операции през миналата година. Въпреки че насилието спадна след кръвопролитията между представителите на различните религиозни общности през 2006-2007 г., Ирак все още страда от всекидневни атаки от упорити бунтовници, съюзени с "Ал Кайда", както и от шиитски милиции. В неофициални разговори някои иракски лидери признават, че биха желали американско присъствие като гаранция в една страна, в която междурелигиозното напрежение все още не стихва, а иракските араби и кюрди си оспорват контрола на богатите на петрол области в Северен Ирак.

Единствено антиамериканският шиитски духовник

Моктада ал Садр открито се противопоставя на продължаването на американското присъствие. Неговите бойци преди време воюваха срещу американските войски, но сега той е ключов политически съюзник за Малики. Неговото противопоставяне на присъствието на американски войски усложнява позицията на иракския лидер. Малики казва, че Ирак се нуждае от по-малко от 3400-те войници, които американски официални представители поискаха. Но неговите алтернативи оставят малко място за Вашингтон. Посолската Служба за сътрудничество по сигурността - Ирак (OSC-I) вече има инструктори, ползващи се с дипломатически имунитет, като част от Държавния департамент. Изпращането на още униформени служители може би е най-надеждният вариант, но броят им вероятно ще е ограничен.

"Съгласно споразумението става дума за 200 или 300 души", уточни иракският депутат Сами ал Аскар, който е съюзник на Малики. "Те нямат друга възможност. Алтернативата за тях е всички да си заминат."

Имунитетът е чувствителен проблем за много

иракчани, които помнят злоупотребите, извършени от американски военни и контрактори през най-лошите години от войната. В други държави амери-

Министър-председателят на Ирак Нури ал Малики смята, че американски войници могат да останат като част от малобройната мисия на НАТО или като част от вече съществуваща военна тренировъчна програма на американското посолство

канските войници също имат такава юридическа защита, каквато Вашингтон иска и в Ирак. Съгласно сега действащото споразумение американските войници подлежат на американска юрисдикция за определени престъпления, извършени по време на служба. Поставянето на американските войници под чадъра на малобройните тренировъчни мисии на НАТО в Ирак също

може да осигури на американците юридическа защита. Но този вариант също носи присъщите си проблеми.

НАТО разполага с по-малко от 200 души, които обучават иракчаните за полицаи и тиловащи. Мисията им трябва да приключи през 2013 година. Законодателите в Ирак сега обсъждат законопроект за разширяването на програмата на НАТО и за разрешаването на някои американски войници да останат. Но това може да се окаже недостатъчно за Вашингтон и може да срещне съпротива от натовски държави, които са притеснени, че то може да привлече враждебност към американските войници, участващи в тази по-маловажна операция на НАТО.

"Мнозина тук вероятно ще приемат това за дори по-обезпокоително, отколкото ако нашите военни са част от американската дипломатическа мисия", заяви Дейвид Мак, учен от Института за Близкия изток и бивш американски посланик. Иракски и американски представители твърдят, че иракските въоръжени сили сега са

по-способни да съдържат упорития бунт в страната. Но те признават, че армията им продължава да се нуждае от обучение в областта като въздушната отбрана, логистиката и събиране на разузнавателна информация. Дори и без военни инструктори, стотици американски цивилни контрактори ще отидат в Ирак, за да помогнат на иракските военни в обучението за използване на техника като изстребителите Ф-16 например. Някои във Вашингтон гледат на силното американско присъствие в Ирак като на съществено за стабилността и като буфер срещу влиянието на Иран. "Ястребите" в областта на отбраната като сенатор Джон Маккейн казват, че над 10 хиляди войници може да са необходими в Ирак. Но промяна в позицията на Багдад сега изглежда трудноосъществима.

Политическото развитие в Ирак вече е потънало сред кавгите на шиитски, сунитски и кюрдски блокове, които съставят правителството. "Рискът е, че сте в крайно положение, където ние стигаме до датата за изтегляне и те ще преговарят за няколко инструктори, и това е всичко, което ще стане", поясня западен дипломат. "Никой няма политическата смелост да се захване с това и то просто ще се отнесе по течението." Все пак, когато САЩ и Ирак водеха преговори през 2008 г. по тяхното споразумение за сигурност, разговорите се проточиха почти година. Иракският суверенитет, имунитетът и датата за изтегляне усложниха преговорите преди окончателното споразумение да бъде подписано. "Почти е сигурно, че американски войници ще останат", смята Гала Райани от Ай Еч Ес Глобъл Инсайт (IHS Global Insight). "Но техническите дейтаили все още са важни за успокояването на иракското общество и критично настроените партии."

Снимки БГНЕС

Според Вашингтон американските войници се нуждаят от пълни протекции

Интервю

www.duma.bg

Живко Георгиев:

Започна рестартирането на политическия живот

ДПС остава траен фактор с опозиционен електорат и не може да бъде маргинализирано, колкото и управляващите да се стремят към това, твърди социологът

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ Някои избори са скучни, други са си направо бурни, трети - просто въодушевени. Вчерашните какви бяха, г-н Георгиев?

- Е, въодушевяващи категорично не бяха. Имаше прекалено много учени хора, които не успяха да направят така, че да им се чуе гласът. Има ги и подозренията за контролиран вот, остават подозренията за манипулации,

мална канава, в нормалната логика. Като, естествено, предстои да наблюдаваме какво ще се случи с основните полюси на този модел в бъдеще.

□ В колко далечно или близко бъдеще, г-н Георгиев?

- В не много далечно. Реално започва втората половина от мандата на управляващите, в които те ще трябва да отстояват правото си, че имат потенциал да бъдат едно устойчиво политическо образувание. И че няма да ги сполети участта на СДС, а защо не - и на НДСВ в близкото минало.

□ Прогнозирате предсрочни парламентарни избори, или не ви разбирам правилно?

- Възможни са предсрочни парламентарни избори. И са възможни по две причини - и поради растящата опозиция спрямо ГЕРБ, и по решение на самото ГЕРБ. Ако популярността на управляващите продължава да е низходяща, оттук нататък може и те самите да предизвикат предсрочни избори. Докато са донякъде и все още в добра кондиция...

□ Това звучи почти като съвет към властта, г-н Георгиев, ако ви чуят, разбира се. Само че "интригата" все пак е подкрепата на ДПС за кандидат-президента и вице-президента на БСП. Дали това ще помогне за възстановяване на демократичните практики в страната, доколкото ги имаме?

- Няма да ни се наложи да чакаме много за отговор на въпроса ви. В края на краищата вторият тур и на президентските, и на местните избори там, където ще има втори тур, е само след седмица. Движението за права и свободи си остава траен фак-

ГЕРБ не е „новото СДС“, защото СДС беше и си остава кауза

тор в българския политически живот и онези, които се надяваха да маргинализират тази партия, ще трябва да признаят, че не се получи и че партията я има. Не само защото отстоя позициите си на равнище местна власт, а и защото не се случиха други, желани от някои неща.

□ Какви неща?

- Не се случи разцеплението по логиката на Касим Дал и неговите усилия да конструира някакъв друг, алтернативен субект в същото електорално пространство. Не се сбъднаха силовите идеи на ГЕРБ - чисто етнически, за проникване в смесените райони. Много неща не се случиха от плановите на властта. ДПС си го има и в момента неговият електорат е силно опозиционен. Това е истината. А каквото и да решават в ДПС, няма как да

Снимка БГНЕС

ЖИВКО ГЕОРГИЕВ е роден през 1955 г. Завършил е социология в Софийския университет, където преподава теория на емпиричното социологическо изследване и маркетингови проучвания.

тръгнат срещу волята на електората си. И няма да го направят.

□ Казвате "неговите усилия", визирайки Касим Дал. Не е ли всъщност "нечиите усилия чрез Касим Дал"?

- Да, да. Касим Дал се постави в ролята да бъде инструмент. Но... не успя. Частично това си е негов политически избор, той си има своята мотивация - не мога да вляза в съзнанието и психологията на г-н Дал, затова и не твърдя какви са мотиви-

ните усилия на г-н Цветан Цветанов. Без него сигурно на някои места нямаше да има такива постижения (и с кавички, и без), каквито има.

□ Говорим за манипулации, натиск, полицейщина?

- Да, за това говорим, ето че вече излизат и конкретни данни. Тез първа предстои да анализираме резултатите по секции, да се обобщат цялата информация, която идва - от сигналите на политическите партии, от гражданските движения, които следят изборния процес. Но има индикации за някои действия за управляващите, които тепърва ще бъдат разнищвани.

□ Помните ли други избори, провеждани почти нощем?

- Аз съм много паметлив и помня - винаги сме имали проблемни секции, където до рано сутринта не могат да си преброят бюлетините. Но все пак, такъв хаос като неделния досега не е имало. А от организационна гледна точка честичко също не е било по-леко и по-лесно...

Имали сме и четири писти едновременно, но както и да е - тепърва предстои анализ на организацията, на недомислята, на фактите, че това, че неочаквано много хора ги няма в списъците, и то - без причина да не са там, така че не можах да упражня правото си на глас. Други пък не успяха дори да влязат в стаите за гласуване, до избирателните урни, а имаха право на това. Тези неща не са без значение и показват в каква атмосфера се случи всичко и как протече вотът.

□ Дали не казвате, че вчерашният хаос е почти предумишлено предизвикан?

- Честно казано, това е много силна хипотеза. Макар че има и друга - желанието изборната администрация да бъде подчинена на политическата воля на една-две по-

литически сили.

□ Коя е втората?

- "Атака". Макар че друг е въпросът, че "Атака" в хода на предизборната кампания се препозиционира и се опита да се върне към своята опозиционност, а и да забрави периода на тясното си сътрудничество с управляващите. Но те си платиха цената за това.

□ Как излиза според вас БСП от този първи тур на изборите? Стъпи ли здраво на краката си?

- БСП се върна в играта. И си е стъпила на краката. Не всичко в нейната кондиция е достатъчно на равнище. БСП допусна в много общини да има повече от един кандидат, позакъсня в обявяването, в разясняването на своя политически продукт, има още много неща за доизясняване и доизкусуряване и в неин интерес е да си даде ясна сметка за това. Но БСП си остава основната опозиционна сила. Всъщност, като цяло партията подобри постижението си спрямо това, което имаше на парламентарния вот.

□ Всичко това също не е повод за ликуване, а е повод за размисъл, мисля.

- В тези избори никой няма повод за ликуване. Нито ГЕРБ, нито БСП, нито българското общество и особено - гражданската му част.

□ Чува се приказки в нощта на изборите, може би умишлено лансирани, че ГЕРБ е новото СДС.

- Е, не е новото СДС. СДС в спомените ми си остава все пак кауза. Кауза, невинаги адекватно защитавана, невинаги адекватно персонифицирана, повлиявана от много лични и дори користни амбиции - но СДС беше кауза. ГЕРБ не е кауза, а е частен политически проект на г-н Бойко Борисов и е залог на популярността на едно-единствено лице.

БСП си стъпи на краката и се върна в играта

и то - на много места. Това, разбира се, не е новост, но наложи доста горчив отпечатък върху вота. В същото време обаче изборите бяха достатъчно интригуващи, достатъчно интересни и върнаха интригата в политическия живот. Защото имаше време - преди година-две, когато всичко изглеждаше безалтернативно или поне изглеждаше по този начин за т.нар. широка публика. Не знам как да окачествя всъщност крайния ефект - не че е въодушевяващо, но в някакъв смисъл е нормално, че отново се връщаме към един двуполарен политически модел, какъвто имаме и който ни беше омръзнал като че ли в края на миналия век. Имаме "класика" между левоцентристка и представяща се за дясна политическа формация. Решително отпадна обаче рискът от еднопартиен, еднополюсен модел.

□ Двуполарният политически модел добър ли е за България?

- Във всеки случай това е нормалният модел в демократичния свят.

□ Казвате - "представяща се за демократична формация". Имате предвид сега управляващите ли?

- Казвам - "представяща се за дясна". Да, ГЕРБ се представят и за демократична формация, но лично аз не смятам този тип на самопредставяне за убедителен. ГЕРБ си остава до голяма степен популистка формация, която има претенции да е член на семейството на десните партии.

□ Тя е член на това семейство.

- Да, но е формален член. И не е особено убедителна като "дясна". Започна обаче новото начало, всъщност - рестартирането на политическия живот, което го връща в рамките на някаква - или поне така ми се иска, нор-

Общество

НАТАЛИЯ
ГЕРГОВА

Бях нещастен, защото нямах обувки, докато не срещнах човек без крака, казва Тери Пратчет. Симеон Дянков пък казва, че българите са щастливи от нещастията на гърците. Иначе казано, били са нещастни, докато не са видели гърците. Като ги погледнали, не само станали щастливи, ами дори започнали да злорадстват.

Оставяме настрана, че думите на Дянков са недостойни и недопустими за един вицепремиер, министър и политик. Но вече свикнахме, че в това правителство всеки плещи, каквото му дойде на ума, без никакви задръжки. Пита се обаче, къде видя Дянков щастливи и злоради българи. И на какво отгоре да са такива. В Гърция заплатите са в пъти по-големи, отколкото у нас. Средната пенсия там е около 800 евро, а у нас 130 евро. А ако българите изпитват

Анатолий СТАНКУЛОВ

Бюджет'2012

1,35% бюджетен дефицит, 2% инфлация, 2,9% ръст на икономиката. Такъв нисък дефицит никога държава в ЕС не би си позволила, защото той вкарва в мизерия. Колкото до инфлацията, заложеният процент не говори за нищо друго, освен за свито потребление, което също е равносилно на мизерия. При такова потребление няма как икономиката да дръпне с 2,9%, колкото му се иска на финансовия министър. Абсурдно е да произвеждаш повече, ако се купува по-малко. Това ни го каза и Световната банка, и Европейската централна банка. В бюджета за следващата година не се предвижда и увеличение на пенсиите. Трета поредна година! Преди решителния втори тур на изборите социалният министър е поискал минималната работна заплата да стане 290 лева. Щастливият Дянков се съгласи. С уговорката, че ще пита бизнеса. Бизнесът бе против увеличението на минималната заплата от 1 септември. Това означава, че сега работодателите направо ще изречат горолотно. Дянков с радост ще се съгласи с тях и ще бъде още по-щастлив.

А българите? Всеки човек, който се тревожи

Глинени крака

някакво чувство към гърците в момента, то най-вероятно е тревожност - заради това, което се случва у съседите ни, заради гръцките банки, които имат 30% пазарен

дял у нас, и т.н.

Щастията и нещастията са нещо доста относително. Или, както казва Александър Дюма - баща, няма нито щастие, нито нещастие, има само срав-

няване между едно състояние и друго.

Дянков определено е щастлив, че предлага бюджет за следващата година, с който пак иска да е отличник в ЕС -

за бъдещето си, е нещастен, е казал Сенека. Още повече когато един щастлив министър и неговият бюджет слагат нещастна държава на глинени крака.

Навийте си будилника в събота

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

Забранителни списъци за избиратели, разширени на който както му скимне. Умишлено усложнена процедура за гласуване, съчетана с неслучаен непрофесионализъм на членовете на избирателните комисии. Създаване, уж без да искат, на огромни опашки за гласуване, които водят напълно естествено до отказ за упражняване на правото на глас. Пълнен хаос с приеждането на избирателните документи. Самите книжа пък се приемат под зоркия поглед на депутати от управляващата партия.

Това много прилича на картината от щата Флорида, която през 2001 г. световните медии предаваха от изборите в Съединените щати, когато Джордж Буш стана президент. Всичко уж беше законно, но съмнението за нелегитимност на вота остана. И това имаше своите последст-

вия за държавата.

Какво демонстрираха управляващите от ГЕРБ чрез уж ненарочния хаос с гласуването и броенето на резултатите? Първо и най-важното - че се страхуват от гласа на българския избирател. Второ, и не по-малко важно - че се страхуват директно да манипулират вота и поради това се стремят да ограничат изборната активност до много твърди и дисциплинирани партийни ядра.

Изборите не бяха манипулирани, като например се хвърлят в урните фалшиви бюлетини, а истинските се горят в печките, както се е случвало преди у нас. Изборите бяха контролирани по метода "Петима Петка не чакат". Който беше решил твърдо и уверено да гласува за своя кандидат, го направи още по светло. Който се колебаеше и реши, вероятно и под влияние на порочната практика да се съобщават през деня резултатите от т.нар. екзитпол, отиде в последния момент и беше прецедан.

Тези, последните, се оказаха учудващо много, но точно тук се задейства капанът на контролирания вот. На вота по флоридски. Бавната процеду-

ра, непривичният начин за гласуване 2 в 1, непрофесионализъм на членовете на СИК доведоха до забавяне на гласуването, до огромни опашки, нервност и в крайна сметка, колебаещите се теглиха една майна на всичко и всички и си отидоха. Което беше и целта на задачата. Защото лидерите на ГЕРБ от майни не се впечатляват, те самите ги използват активно в речника си. Лидерите на ГЕРБ се впечатляват от бюлетините в урните, а такива в неделя имаше малко.

В ГЕРБ знаят, че резултатите на изборите не отразяват реалните настроения в обществото. И поради това се боят от втория тур на президентския вот. Колебаещите се могат да се втърдят. Да отидат още в 8 ч. сутринта на 30 октомври и да се наредят пред урните. Затова през оставащата седмица ГЕРБ и техните съюзници от т.нар. автентична десница ще впрегнат всички усилия, за да убеждават колебаещите се, че Росен Плевнелиев няма алтернатива.

Вчера например хора като Влади Въргала и политологът Димитър Аврамов убеждаваха от стра-

ниците на печата колко модерно било да се гласува за Плевнелиев и колко ретроградно било да се избере Ивайло Калфин.

Явно е модерно да управляваш с милиционерски методи, да залагаеш на некомпетентни лица в управлението, за да прикриваш собствената си некадърност; явно е модерно управленецът да плещи глупости всеки път, когато си отвори устата; явно е модерно просташкият политически популизъм да бъде налаган. Дали си въобразяват, че те самите са толкова умни, модерни, известни и богати, че милиционерският ботуш няма да ги настъпи един ден? Че те самите могат да манипулират поради голямата си интелигентност парвенютата и простациите във властта? Сигурно си го мислят.

Историята показва, че подобни сметки са криви. Историята учи, че в подобни моменти всяко колебание е равносилно на смърт за демокрацията, свободите и правата ви. За да не го допуснете, има едно лесно средство - в събота вечерта си навийте будилника за 8 ч. сутринта на следващия ден. Станете и отидете да гласувате.

Датума

25

www.duma.bg

1811 - РАЖДА СЕ ЕВАРИСТ ГАЛОА, ФРЕНСКИ МАТЕМАТИК (УМИРА 1832 Г.).

Още като ученик успява да определи необходимо и достатъчно условие един полином да е решим в радикали, обобщавайки работата по многовековния проблем. Заниманията му са основа за теорията на Галоа - базисен дял във висшата алгебра. Математикът е заклет републиканец, Още на 20 г. е убит на дуел, за който се смята, че е инсцениран от тайната полиция поради политическите му убеждения.

1825 - РАЖДА СЕ ЙОХАН ЦРАУС (СИН), АВСТРИЙСКИ КОМПОЗИТОР, ЦИГУЛАР И ДИРИГЕНТ (УМИРА 1899 Г.).

19-годишен жъне успех още с първия си концерт. След смъртта на баща си застана начело на неговия оркестър. Дотогава композира бална музика и си спечелва прякора "Кралят на валса" ("На хубавия син Дунав" и др.). Пише оперети, най-известните от които са "Прилепът" и "Цигански барон".

1838 - РАЖДА СЕ ЖОРЖ БИЗЕ, ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1875 Г.).

Работи основно в областта на операта и симфонията. Повлиян от течението в изкуството по това време, наречено "подем във Франция", творбите му се отличават с по-голяма демократичност и народностна интонация. Най-известното му произведение е операта "Кармен". В музиката са включени елементи, характерни за испанските народни песни.

1864 - В ГАБРОВО СЕ РАЖДА ЕВТИМ ДАБЕВ, ПОЛИТИК И ЖУРНАЛИСТ (УМИРА 1946 Г.).

През 1886 г. издава в. "Росица" - първото наше печатно издание, в което се публикуват материали със социалистическа насоченост. Първ преводач и издател на марксистка литература в България. През 1891 г. участва в Бузлуджанския конгрес. Заедно с Георги Кирков редактира "Работнически вестник" (1897-1900). Редактор на сп. "Труд" и сп. "Пролетарска зря".

1944 - ЯПОНИЯ ЗА ПЪРВИ ПЪТ ИЗПОЛЗВА КАМИКАДЗЕ. НА ЯПОНСКИ ЕЗИК ДУМАТА ОЗНАЧАВА "СВЕЩЕН ВЯТЪР".

Използвана е за пръв път във връзка с тайфуна, потопил на 2 пъти (през 1274 и 1281 г.) корабите на монголския хан Хубилай и спасил Япония от нахлуване. По време на Втората световна война така са наречени пилотите-самоубийци, използвани от Япония като бойно средство против флота на САЩ. Сега думата е синоним на самоубиец и жива торпила.

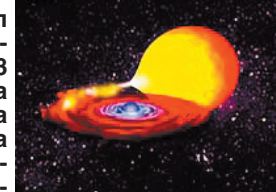
1955 - В САЩ ЗАПОЧВА ПРОИЗВОДСТВОТО НА МИКРОВЪЛНОВИ ФУРНИ.

Историята на изобретението започва през 1946-а, когато д-р Пърси Спенсър, работейки върху проект за радари, неволно се убеждава в качествата на магнетрона, когато царевичните зърна започнали да се превръщат в пуканки. През 1947 г. първата микровълнова печка с височина около 170 см, тегло 340 кг и цена 5000 долара е на пазара. Първите модели с практично приложение за дома са на цена около 1300 долара и се появяват в средата на 50-те години на ХХ в.

1978 - РОНАЛД РЕЙГЪН ОТПУСКА СРЕДСТВА ЗА СЪЗДАВАНЕТО НА НЕУТРОННА БОМБА.

Американският учен Самюел Коен създава концепцията за нея през 1958 г. Въпреки негативната нагласа на президента Джон Кенеди, първата неутронна бомба е тествана през 1963 г. в подземен тунел в щата Невада. Разработването на оръжието е прекратено по времето на президента Джими Картер, но после е възстановено от Роналд Рейгън.

Наука

ГЕРБ ще успее да затрие БАН най-сетне

Сривът в парите за академията в бюджет'2012 не е частен въпрос, той е основен елемент от избора на модел за развитие

Велиана ХРИСТОВА

Съветът на настоятелите на БАН се събра за пореден път на 19 октомври по въпроса за катастрофално ниския бюджет на академията. Министрите Сергей Игнатов и Трайчо Трайков, които са членове на настоятелството и участваха в предишното обсъждане по темата, този път не присъстваха. Решението на настоятелството е огласено в сайта на БАН - за идната година е наложително правителството да планира държавна субсидия на академията в размер на 95-98 млн. лв. Според предишно решение на настоятелите министър Симеон Дянков трябваше да дойде на заседани-

РЕШЕНИЯ НА СЪВЕТА НА НАСТОЯТЕЛИТЕ НА БАН, 19.10.2011 Г.

В изпълнение на правомощията си по чл. 56, ал. 1, т. 6 от Закона за БАН Съветът на настоятелите единодушно реши:

1. Като оценява единодушната подкрепа за доклада за дейността на Българската академия на науките за 2010 г. от Народното събрание и от Съвета на настоятелите в присъствието на представителите на Министерския съвет, отчита с тревога, че финансовите мерки за втората половина на 2011 г., предложени от Съвета на настоятелите на БАН, не се изпълняват и финансовото състояние на академията е изключително тежко.
2. Счита, че предвидената за 2012 г. държавна субсидия за БАН в размер на 59 756 100 лева - част от тригодишната бюджетна прогноза на Министерството на финансите, е недостатъчна за пълноценното функциониране на академията. Застрашено е изпълнението на общонационалните оперативни дейности в областта на климата, климатичните промени и природните рискове, свързани с нормалното функциониране на нашата държава. Тази сума категорично не покрива дори разходите за работни заплати, осигурителни вноски и стипендии на докторантите. Предвидената бюджетна субсидия не осигурява никакви разходи за поддържане на научната инфраструктура, както и текущи оперативни разходи за електроенергия, отопление, вода, основни консумативи.
3. Като отчита тенденцията за непрекъснато влошаване на основни показатели за научноизследователска дейност и кадровия потенциал на БАН и страната като цяло поради намалено финансиране, настоява правителството на Република България да планира за 2012 г. държавна субсидия за БАН в размер на 95-98 млн. лева. Тази субсидия е необходима за осигуряване научните изследвания по приоритетите на "Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020", за ефективно изпълнение на общонационални оперативни дейности и международни проекти, както и за поддържане на нормалното функциониране на академията и иновационния ѝ капацитет.

Присъстват: Борислав Великов, Гинка Чавдарова, Дамян Дамянов, Иван Юхновски, Иван Ячев, Камен Иванов, Никола Малиновски, Огнян Стоичков, Румен Радев.
Отсъстват: Борислав Борисов, Васил Тодоров, Никола Съботинов, Сергей Игнатов, Трайчо Трайков, Хербърт Шамбек, Маря Макаров.

Финансовото министерство вчера огласи в сайта си проектобюджета за 2012 г. за обсъждане. В него има едно може би най-фатално и с най-бързи катастрофални последици число - след голямото и необосновано рязане на парите на БАН за 2010 г., сега субсидията на академията се намалява с нови 5 млн. лв. спрямо 2010 г. И ще бъде 54,7 млн. лв. Едно сравнение - бюджетът само на БНТ е над 67 млн. лв. А в проектобюджета за 2009 г. парите на академията бяха над 94 млн. лв.

ето, но той очаквано не се появи.

Бюджетът на държавата, както знаем, бе отложен самоволно от правителството за след изборите. Този основен за държавата документ се работи в пълна секретност, без консултации, без анализи. В следизборната нощ премиерът Борисов съобщи, че веднага в понеделник (вчера) кабинетът ще го обсъди. И той ще "цъфне" като свършен факт. Наистина цъфна. Преди това в медиите се промъкнаха намерения на Дянков да ореже публичните разходи за 2012 г. с нови 15% и да планира бюджетен дефицит само 1,7% от БВП, при положение, че Пактът за стабилност предполага 3%, а средният бюджетен дефицит в ЕС сега е 6,6% от БВП. Оказа се по-драстично - бюджетният дефицит е свит до 1,35 % от БВП. А разходите по думите на Дянков са намалени с някакви 20-30 млн., за да се намали дефицитът. Та от тези 20-30 милиона в цялата държава 3 милиона - 17 %, са отрязани от БАН! Резултатите от трагични ще станат катастрофални.

Въпреки мощните протести, реформи, настоятелства, БАН отново е угарена

БАН е омази публична институция, която е много важна за бъдещето на България, но нейното довеждане до финансов колапс е целенасочено и очевидно. Битката срещу намеренията на Дянков за БАН

не търпят ни ген отлагане

когато говорим за бюджетна политика. Защо тъкмо БАН и защо само на БАН - водещия център и по количество, и по качество на научната продукция, вече две години не се превеждат пълните заплати? По принцип средната заплата в академията е 628 лв., а орязана с 30% вече втора година е 350 до 650 лв. Кое то праща учените постоянно в неплатени отпуски, за да се вмести в отпуснатите пари. Всъщност те си плащат работата единствено с пари от проекти от договори у нас и от чужбина. А една къща, в която не се влагат пари и не се поддържа, рухва - при това руините започват отвътре. Дали учени, които в течение вече на две години мизерстват с 300 лв. месечно, могат дълго да останат "бедни, но горди" представители на елитния човешки потенциал на нацията, способни да отстояват граждански или професионални

позиции? Кога те биват смачкани дотолкова, че посрещат с обърквана усмивка дори самата идея да се изправят срещу безчетните некомпетентни идеи на властта? А колко от тях вече пращат на колегите си тук задморски имейли или по някоя бракувана колба от елитните лаборатории из Европа? И каква точно концепция се съдържа в този абсурден поход срещу науката на България? Очевидно, цел номер едно е морално и физически да бъдат претопени тези, които могат с мисъл да анализират или коригират политиката в различни отрасли.

В края на юли парламентът прие с пълно мнозинство и с пълно одобрение отчета на академията за 2010 г., защото научните резултати не са като политическите - те са ясни, конкретни и видими. Та вече дори за слепите е ясно, че причината за финансовия погром в академията е единствено и само прищявката на Дянков... БАН просто да не съществува. Насила се унищожаваше онова, което работи. Собствените приходи на академията например през 2010 г. от проекти и договори са 37 млн. лв. при субсидия около 60 млн.

нистер Трайчо Трайков призна, че това не е нормално. Ала субсидията пада още повече. Като ресорен министър за науката Игнатов и до момента не е гъкнал искал ли е той лично от Дянков да поправи сгрешения бюджет на водещата научна институция през 2012 г. Защото отстояването на парите ѝ е негова пряка отговорност. На празника на БАН на 12 октомври Цеца Цачева обеща, че ще се бори за бюджета на академията и след няколко дни обяви, че е говорила с Дянков по въпроса. Но - забележете - формулировката видимо се промени още тогава и обещанието звучи така: "ще има поне малко увеличение на парите за наука". Коя наука, както се оказва - не науката в БАН. Може би онези измислени нови научни центрове, които ГЕРБ планира да прави на гола поляна от нищото и в които "правилните" фирми ще се облажат с някой и друг милион? Никой от властта до момента не е дал ни звук обяснение защо се реже без всякаква мисъл бюджетът на академията, защо тя не получава поне това, което получават всички останали публични институции - парите за заплати, ток и парно. Всички европейски държави, въпреки кризата, със зъби и нокти поддържат националните си научни центрове, защото в тях се ражда бъдещето. Няма такава държава като нашата. И всичко това се случва пред очите на цял народ!

Ако МС и парламентът, подвластен на ГЕРБ, одобрят този бюджет и секторът на науката бъде изпратен принудително в необратим колапс, възстановяване няма. Всички останали сектори в един близък момент

ще се опростачат и постепенно ще замрат

Няма ли в това правителство разумен човек, който да встане срещу изкривеното средновековно мислене, че науката е едва ли не лукс, за който не бива да се трошат пари? Едва ли мислещ човек може да не си дава сметка, че в днешно време спирането дори за една година на научната дейност (при това на толкова евтина научна дейност като нашата) повлича последици за икономиката, които ще излязат много пъти по-скъпо за България. В натурално изражение.

Не е вярно, че няма пари. Единственият въпрос е как се харчат. Има ги, очевидно, щом дни преди изборите на МВР бяха пуснати допълнително още 10 млн. лв. на фона на 1 млрд. лв. годишна субсидия. Защо ли? А спасяването на БАН и чрез нея - на икономиката и обществото, иска едва никакви 40 млн. лв. допълнително. Стана дума за избора на модел за бъдещето на страната ни. Това, което виждаме, няма нищо общо с Европа. И правилно ГЕРБ се хвалят, че са коренно различни от опонентите си. Истина е. Стадионът в София с "роза" по тертип на куполите на патриаршеския храм щели да го построят за две години. Унищожена-та наука и за 50 години не може да се възстанови. Защото технологиите и иновациите не стават от днес за утре и не се раждат от нищото. Затова защитата на науката в бюджета за 2102 г. не е частен въпрос, тя е кауза. Залогът е как ще живеем утре, вдругиден и след 50 години като граждани и като държава.

След първия тур на изборите обаче стои въпросът - ако ГЕРБ са прави, че вотът е бил честен и без натиск на цялата държавна машина върху хората, ако той е "подкрепен за политиката на сегашната власт", трябва да приемем, че мнозинството българци искат всъщност не наука, а стадиони и циркове? Това според ГЕРБ било съзнателният избор, модерният избор. Ако това е модерното, остава едно - малцинството, което следва старомодния стремеж за европейско развитие, бързичко да си намери подходяща дестинация към света.

както не чува въпреки никого

При трайно намаляващата държавна субсидия за БАН все повече се свиват и възможностите на учените да печелят проекти. Извън моралните нанесени щети, това пък са материалните. В държавата на ГЕРБ не е прието да се говори и да се пише за това какво дават учените на страната си. Прието е те да бъдат представяни като паразити, които "само чакат пари от държавата." Няма как да работиш научен проект (макар и с пари от чужбина и по чужди програми), ако твоята държава де факто ти изключва тока. Тя за наука пари няма и не дава - има и дава за полиция и за хиперстадион в София например. В Европа и в света приоритет на науката означава пари и отношение. У нас - ни едното, ни другото.

Пред настоятелството на БАН в предишно заседание министър Сергей Игнатов измънка, че тригодишният план на МС предвижда субсидията за академията до 2013 г. да не расте и да остане около 60 млн. лв., каквато е от 2010 г. насам. Ми-

На фокус

www.duma.bg

Иосиф
АВРАМОВ

Ледников период за потреблението

2012-а ще е година на фалити на малки и средни предприятия

Твърде нерадостна бе картината за малкия и средния бизнес през изминаващата 2011 г., през която българите купуваха само най-необходимото и вътрешното потребление се сви до критичния си минимум. Причина за това са "замръзналите" повече от две години доходи на 2,4 млн. пенсионери (от септември само неколкостотин хиляди вдовишки пенсии се повишиха с няколко лева) и от три години на над 700 000 държавни и общински служители, които също станаха икономически аутсайдери. Повече от 170 000 души бяха освободени от работа само през последната година и половина.

Активни мерки на пазара от страна на правителството почти няма, тъй като парите за тази цел бяха орязани със 70%. Разчита се предимно в тази насока на средства от ОП "Човешки ресурси", а те са крайно недостатъчни. Едва 2500 безработни ще получат шанс да започнат собствен малък бизнес с европейски пари в размер до 20 000 лв., но ще успеят малцина от тях. За тази цел от Европейския социален фонд са предвидени 50 млн. лв., а бюджетът на схемата е общо 75 млн. лв. Обаче 20 млн. лв. от тях ще отидат за обучение и консултации, а още 5 - за счетоводни услуги и консултации след старта на бизнеса. Националните програми за насърчаване на заетостта обаче са недофинасирани, което е една от сериозните слабости на правителствената социална политика. Малкият и средният бизнес, в който в ЕС са заети най-голям брой работници, у нас е пред колапс и масово освобождава работна ръка.

В контекста на световните тенденции и проблеми икономическата обстановка в нашата страна е повече от тревожна. Тя е дори

застрашителна за крехката финансова стабилност

тъй като приходите в бюджета намаляват вследствие на стагниращото производство и нарастващата контрабанда най-вече на цигари и горива. Нищожният ръст на БВП през 2010 г. не доведе до ръст на заетостта, а тъкмо обратното - до увеличаване на безработицата. Една от основните причини за този ефект е стремежът да се контролира дефицитът чрез финансова репресия, а не чрез намаляване на публичните разходи. У нас не се ограничават разходите на администрацията и особено в сектор "Сигурност", увеличават се разходите на бизнеса, което прави всички българи по-бедни. В САЩ и в развитите страни от ЕС като Белгия и Франция фалират банки, а в България започнаха да фалират техните клиенти от малкия и средния бизнес. И за да се преодолеят по-безболезнено последиците от кризата, през следващите две-три години акцентът на публичните разходи следва да е върху образованието, науката и иновациите.

След 9-те месеца на тази година се очертава заложе-

ните в бюджета приходи да бъдат изпълнени и да не се наложи актуализацията му. Но това е резултат от инфлацията, поскъпването на горивата и повишаването на акцизите на цигарите. Недостигът на средства за някои сфери в разходната част ще бъдат покрити оперативно, но трябва да се има предвид, че фискалният резерв е много близко до т.нар. санитарен минимум, гласуван от НС - 4,7 млрд. лв. Догодина (както и през миналата) символичният ръст на БВП ще се доближи до нулата. Очаква се да "замръзне" и потреблението, тъй като отново няма да има увеличение на пенсии и бюджетни заплати. Това стана ясно на пресконференция в средата на октомври на финансовия министър Симеон Дянков и еврокомисаря по бюджетните въпроси Януш Левандовски, който беше на посещение в страната. Стигна се дори дотам еврокомисарят да посъветва България да приеме предложението за данък върху финансовите трансакции в ЕС, който ще осигури допълнителен ресурс за пенсии и заплати. Висшите европейски чиновници се оказаха по-загрижени за стагниращите доходи в България, отколкото българските управници.

Нормалното при криза в икономиката е да има солидарност, помощ и съчувствие към хората с най-много трудности. Но противно на това се знае, че

Бюджет 2012 копура настоящия

който бе силно рестриктивен. А без да се прекрати практиката за забавяне възстановяването на ДДС и другите плащания към бизнеса от страна на администрацията, без да се подобри бизнес климатът и конкурентоспособността на икономиката, напредък няма да има. Специално внимание следва да се обърне върху прекъснатата връзка между бизнеса и образователната система, довела до парадокса да има висока безработица и успоредно с това - да липсва качествена работна ръка. Същевременно 36% от хората заемат длъжност, за която се изисква много по-ниска квалификация от тяхната, сочат данни на Националния център за оценка на компетентностите в проучване сред 1500 работодатели. Не се използват знанията и опитът на този огромен човешки потенциал, а се дават доста пари за тяхната преквалификация.

Вече са налице първите признаци на криза и в най-големите външнотърговски партньори на България - Италия, в която е налице дългова криза и започва да намалява или отказва поръчки на български износители, и дори Германия, към която износът на машиностроителна продукция е намалял през август с около 18-20% спрямо предходния юли. Не само с летните отпуски може да се обясни и намаляването с над 2% промишлено производство у нас спрямо юли, а и със задаваща се криза в страните от еврозоната, към които е насочен над 70% от българския износ. През август той е намалял с 15% спрямо юли 2011

г. Тези данни не стряскат изпълнителната власт, която се е втурнала да помага на кандидата си за президент и за кметове и отчита "грандиозни успехи" в строителството на магистрали и пречиствателни станции, в усвояване-

бранш, производството на строителни материали и метали, както и на услугите, пряко свързани със строителството. Като се има предвид, че селското стопанство и хранителната ни индустрия също са пред колапс, то картината

Снимка БГНЕС

Дянков "пече" постната пица на новия бюджет

то на еврофондовете. Но ЕК не ни вярва и с 6 млрд. евро засега се разминават сметките на ЕС и надеждите на България за евросредства през следващия програмен период от 2014 до 2020 г. Това стана ясно след срещата на премиера Бойко Борисов с еврокомисаря по регионално развитие Йоханес Хан в средата на октомври. Премиерът тогава призна: "Ще се борим за около 14 млрд. евро, засега ни дават около 8 млрд.". С тези силно орязани суми не е възможно да се изпълни заложеното в предварителния бюджет, който представи министърът на регионалното развитие Лиляна Павлова. Според него близо половина от тези пари ще бъдат насочени към инфраструктура - за столичното метро, магистралите "Тракия", "Марица", "Хемус", лот 3 на магистрала "Струма", за тунела под Шипка и пречиствателни станции по морето. Повечето от тези проекти обаче няма да бъдат изпълнени до 2020 г., ако ЕК не отпусне повече от обещаните 8 млрд. евро.

Орязаните пари от ЕС силно ще рефлектират както върху ръста на БВП у нас, така и върху българския бизнес, особено в строителния

никак не е оптимистична. Известно е, че

над 40 000 малки ферми загиват

тъй като изтича и поредната отсрочка да бъдат приведени към евроизискванията за отрасъл "Млечно животновъдство". Предизборно земеделският ни министър поиска от ЕК нова отсрочка с 1,5 години, но тя едва ли ще ни бъде дадена. Това означава неколкостотин хиляди глави едър и дребен рогат добитък да бъдат заклани, а обемът на внасяното месо и месни продукти у нас да нарасне от 70 на около 90% (вече внасяме и около 80% от зеленчуците и плодовете).

Логичен е въпросът на какво тогава ще се "крепи" българската икономика, която осигурява издръжката на държавните чиновници и пенсионери, заетост и доходи на останалите, заети в производствената сфера и възпроизводството на нацията? В следващите две-три години България няма да излезе от рецесията и предприемачите трябва да са готови за най-песимистични сценарии. Кризата в ЕС всъщност е приключила през март

2009 г., но вместо растеж, настъпи рецесия, преминала в депресия. Част от увеличеният български износ е фиктивен, иначе това би довело до по-чувствителен икономически растеж, а той е около нулата. Не следва да се оправдаваме и с дълговата криза в съседна Гърция, независимо че тя дава отражение не само на България, но и на еврозоната.

Пред малкия и средния бизнес стоят и редица проблеми, свързани с кредитирането. Наскоро бяха публикувани данни от проучване сред малки и средни предприятия в ЕС, което поставя България на последно място по брой на отказаните банкови кредити, които достигат до 36%. А условията за фирмите, които все пак са получили банково финансиране, са едни от най-неблагоприятните в ЕС по лихвени нива (най-високите след Латвия и Румъния), по срока за издължаване (обикновено е до 5 години) и по обезпеченията по кредитите. Не всички имат възможност да кандидатстват пред Националния гаранционен фонд (НГФ) при Българската банка за развитие (ББР), а кредитните гаранции, предоставяни от 5-те банки, одобрени по инициативата "Джеръми", функционират от един месец. Налице са и следните

наболели въпроси с кредитирането

на малките и средните предприятия:

1. Високите нива на исканите обезпечения от банките, които работят с подценени активи до 30%, а искат около и над 150% обезпечение.

2. Търговските банки не предоставят кредити, ако се предложат като обезпечение неиздължени вземания от държавата и общините, независимо че в останалите страни на ЕС държавата се смята за първокласен платец и подобни вземания се признават за залог от тамошните банки. У нас уви не е така. Неиздължените плащания на държавата и общините в средата на 2011 г. взеха да се увеличават и се предполага, че надминават 1,5 млрд. лв.

3. Най-остър е проблемът с кредитирането в сферата на браншовете строителство и търговия с недвижими имоти (риъл естейт).

Малкият и средният бизнес у нас са силно засегнати от монополите, чиито структури са свързани с представители на изпълнителната и законодателната власт. Противодействието им следва да е основен приоритет не само на Комисията за защита на конкуренцията, която не се справя с ограничения си състав от експерти с този сериозен проблем. По-значимо място в борбата с монополите трябва да имат работодателските организации и браншовите камари, които невинаги са достатъчно ефективни в отстояване на правата на малкия и средния бизнес. Когато те все пак предлагат позитивни промени на бизнес средата у нас, гласът им почти не се чува от властта. Според браншови съюзи най-тежки ще бъдат февруари и март 2012 г., като има сериозна опасност до 1/3 от техните членове да фалират и безработицата у нас да стигне до критични нива.

□ Позиция

Мотото: Грабим България!

www.duma.bg

Нормите на изсмукване на парите ни с помощта на кандигата Плевнелиев стигат 1000%

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ,
Bulgarian Press
Pool-Budapest

Още не са приключили президентските избори, а властващите се самообявиха за победители. И хвърлиха в ефир поредната лъжа за преливаща към ГЕРБ народна любов. При изборната активност под 45% герберите може да се радват едва на 18% реална електорална подкрепа. Постигната при това с "много екзотични нарушения", "безпрецедентен хаос", "контролиран вот", "потъпкване на гражданските права...", за които медиите изнасят безброй факти.

Всъщност зад театрално демонстрираната бравурност на премиера прозира страх. А властта я тресе треска. Защото народът се пробуди. И все по-безпоощадно ясно започва да разбира, че двегодишното герберско властване се синтезира в едно изречение: ГРАБИМ БЪЛГАРИЯ!

Грабят парите ни от индексациите на пенсии и заплати, от здравеопазване и образование, ограбиха пенсионните фондове, грабят чрез престъпните монополисти, чрез налагането на нови, противоконституционни данъци и такси, като половин милиардния грабеж за новите документи за самоличност. Къде отидоха 200 милиона лева от продажбата на винетки през миналата година? Ами грабежът чрез строителството на магистрала? Няколко щриха само дават нагледна представа за мащабите на този грабеж.

● Близката на властта фирма "Трейс" положи отпадъчен пепеляк от изоставената мина "Миньор" край Димитровград на магистрала "Тракия" в участъка между Стара и Нова Загора. Вместо фракциите агрегат (камък, чакъл), съгласно международно приетите строителни норми. Стойността на пепеляка е не повече от 0.60 лв./кв.м, а на агрегата - от 6 до 18 лв./кв.м. Нормата на грабеж надхвърля 1000%.

● За ремонт на настилката и перилата на софийския бул. "Брюксел" данъкоплатецът плати 2 млн. лв./км. Според медийните оценки нормата на грабеж надхвърля 400%.

● Консорциум, близък до Георги Прегъев - заместник на Росен Плевнелиев в МРРБ, печели обществена поръчка за 6,66 млн. лв. за водния цикъл в Габрово. Тази фирма дотогава не е печелила. И изведнъж е обявена за голям строителен експерт. Утвърдени фирми в бранша не са допуснати до същинско отваряне на офертите.

● Същият Георги Прегъев от 2006 до 2009 г. е бил управител на "Консултантска инженерингова къща" ООД, която в консорциум с фирма "Арнаудов консулт" изпълнява строителния надзор на нашумелия проект "Цанков камък". Именно Прегъев, а не Станишев, сключва договор за консултантски услуги и плаща 1,5 млн. лв. на лидера на ДПС Ахмед Доган. Фирмата на Прегъев осъществява строителен надзор и на други големи обекти като "Бизнес парк" - София, МОЛ "Сердика - център", хотел "Перун Лодж" в Банско, соб-

ственост на Цветелина Бориславова.

● Правителството на Станишев пусна в експлоатация 122.36 км пътища на обща стойност 545.02 млн. лв. До днес правителството на ГЕРБ е пуснало в експлоатация общо 66.08 км (30.28 км от АМ "Марица", 16.66 км ремонтанен участък и отсечката Любимец-Свиленград, 19.135 км АМ "Люлин") на обща

"Независимият" Плевнелиев обсъжда с Бащицата цвета на лентичките за рязане при лот 2 на магистрала "Тракия"

стойност 397 млн. лв. Това прави 4.45 млн. лв./км при правителството на Станишев и 6.01 млн. лв./км при правителството на ГЕРБ.

● С подписа на г-н Превнелиев се извърши препроектиране на АМ "Люлин", в резултат на което са "построени" тунели. Експертната система стига до заключение, че тунелите не са били необходими. Оскъпяването, тоест грабежът, възлиза на 13 млн. евро.

● С последния си удар преди г-н Плевнелиев да сдаде поста на министър се ограбва плодородна обработваема земя на собствениците по трасето на лот 1 на АМ "Струма" срещу 40 стотинки на кв. м.

● Планира се грабежът да продължи чрез западен обход при Благоевград, който ще оскъпи АМ "Струма" с около 150-200 млн. евро, както и с гигантски тунел от 13.3 км през Кресненското дефиле. Ненужното оскъпяване ще достигне 1,1 млрд. евро!

Това не е всичко. Нека припомним, че предишното правителство решително спря корупционната система "батко и братко". Постави Национална агенция "Пътна инфраструктура" на директно подчинение на Министерския съвет. Премиерът Станишев пое лична отговорност за строителството на пътища. Въведе цялостна система за вътрешен контрол, мониторинг и одит. Създаде атмосфера за спиране на кражбите. Възстанови

европейското финансиране. С други думи, ако правителството се беше провалило преди четири години с присъединяването към Европейския съюз, както сегашното правителство за Шенген, България нямаше да има европейски пари за магистрала.

Днес България отново няма европейски пари за магистрала. Главната заслуга за това е на кандидата за президент Росен Плевнелиев. Още в първия си ден на министерския пост той успя да извоюва пътна агенция да мине под неговото разпореждане. В строителството на пътища се наливат пари, много пари. Интересите и апетитите са огромни и господин министърът искаше той да канализира "усвояването" на милиардите. Първата му стъпка беше

Заг ъгъла

Пирова победа

Проф. Алеко БИЧЕВСКИ

По сталинско време, когато в СССР се налагало да се имитират избори в някои части от съветската система, Бащата на народите успокоявал най-ортодоксалните членове на Политбюро с култовата фраза: "Спокойно, не е важно кой как гласува, а кой брой бюлетините."

По Бойко-Борисово време, когато се налага да се проведат избори, ни се казва гордоду следното: "Не е важно какви закони има, кой какви права има и кой как иска да гласува. Важното е ние да победим." Дори и с цената самият изборителен процес да бъде превърнат в пародия. Както се получи с изборите за президент и местна власт в неделя. Едва ли някога в държава от Европейския съюз се е случвало подобно нещо.

Първо, социолозите на ГЕРБ срещу съответните финикийски знаци правеха рейтингите. И най-продажните от тях, като г-н Павлов например, които се държат повече като сервитьори на повикване, месеци наред разпространяваха опашатата социологическа лъжа, че фамозният кандидат на управляващата партия, впрочем - до последно неизвестен, ще спечели със съотношение 2:1... За голям късмет на г-н Павлов в 12 без 5 на Б.Б. му текна да номинира, все пак, Плевнелиев, а не Калина Илиева, да речем. Която също беше доста симпатична на външен вид. Но щеше съвсем да му разбие "прогнозата". През 30-те години др. Сталин забранил социологията, защото изучавала обществото и човека такива, каквито са. И на нейно място промотирал педагогиката, чиято задача е да възпитава човека - такъв, какъвто трябва да бъде. Днес герберската социология очевидно изпълнява същата задача. Неотклонно превъзпитават човешкия материал у нас в любов и преданост към властта.

Второ, безбройните медии на ГЕРБ срещу съответните финикийски знаци се държаха не като медии, а като застъпници на управляващата партия. Такова падение българската журналистика не помни. Всякакви думи са слаби да опишат верноподаническите изтъпления към Б.Б. и ентузиазизираното тиражиране на всевъзможни лъжи и невероятни небивалици, при това в идеален синхрон с жълтата преса. Така в комбина социолози и медии действаха като колективен организатор, пропагандатор и агитатор на масите. В битката за общественото мнение на помощ се притекоха и творческите съюзи. СБХ официално покани премиера за почетен член, а неописуемият Вежди сензационно обяви че Б.Б. рисува като Пикасо. Добре че Съюзът на музикалните дейци не откри, че може да пее като Павароти.

Трето, изборителните комисии, доминирани от ГЕРБ, брояха бюлетините. А полицията на ГЕРБ охраняваше секциите. Тя бе подпомогната, кой знае защо, от цивилни полицаи и дори от униформени служители на противопожарната охрана. Това вдъхна такова спокойствие в опозиционните партии, че те тутакси извикаха наблюдатели от Европа и поръчаха паралелно преброяване.

В крайна сметка изборителите се сблъскаха с един перфектно организиран изборен хаос, който не даде на стотици хиляди хора на упражняват правото си на глас. А от хаоса изплува и емблематичната неграмотност на тази власт - загубени бюлетини, сбъркани списъци, пропуснати имена на кметове и съветници, правописни грешки и пр., и пр. Не случайно един бивш министър без портфейл, още преди да го изгонят, споделил в тесния си приятелски кръг, че в кариерата си е работил с над 10 правителства, но по-неграмотно от това не бил виждал.

Всичко това наведе на мисълта, че бившият му колега Р.Пл. на първи тур спечели пирова победа. Защото на втория тур има голяма вероятност грамотните в България да се окажат, все пак, повече от неграмотните.

Общество

www.duma.bg

Милена
НИКОЛОВА,
Брюксел

Червени знамена и отчаяние

Лиежкия „Кремиковци“ - „Арселор Митал“, постави въпрос за национализация в Белгия

Закриването на най-голямото стомано-преработвателно предприятие „Арселор Митал“ е на дневен ред. Това е скритата първа новина заедно с т.нар. национализация на най-голямата франкофонска банка „Дексия“. По данни, изнесени от АФП, около 2700 работници ще останат без работа този път и дори от синдиката-защитник обясняват, че повече от тях вече попълват формулярите си за социално подпомагане при безработица. Първият поток от съкращения ще „отнесе“ 600 работници и техните семейства, твърдят синдикалистите. И все пак работещите застанаха твърдо срещу намеренията да се отнеме единствено възможния им поминък. Оказва се, че именно този комбинат осигурява статуквото на един от големите франкофонски градове - Лиеж. Затова отчаяни, сред разветите си червени знамена, приканващи едновременно за милост, социална справедливост, заплашени от глад, металурзите издигнаха изненадващо лозунга да се национализира това крупно предприятие, чийто последен мажоритарен собственик е големият брат от „Митал стийл“ Лакшми. Неговият по-малък брат - Прамод - приватизира почти при същия резултат българския металургичен гигант „Кремиковци“. Днес в Лиеж работниците са готови на всичко, за да имат работа. Не ги плашат никакви слухове, казват, че ще бъдат доволни, ако ги купи която и да е бизнес група от Украйна, Тайланд или Италия. Национализъмът е загърбен, парите се оказват най-важния компонент в съвременната европейска криза. И ако българин слуша техните искания и гледа репортажите от техните протести (с изключение на червеното в знамената), остава с чувството, че вече е преживял тази човешка драма на наша почва.

Бавната смърт на лиежкото предприятие

е дълга и наподобява „Кремиковци“. Просто сценарият не се повтаря буквално. Още в далечната 1983 г. става ясно, че предприятието е обречено. Причината е в изключително оскъпяващото производство на стоманата, както и евтиния внос от трети страни. Освен това в предприятието, което тогава се нарича „Кокерий Сомбр“ (Cokerill Sambre), се отчита зле обучен управленски персонал и също толкова неизгодно висока цена за производство на стоманата. Още тогава в доклад се твърди, че този поминък ще изчезне заради конкуренцията. От този момент започват дългите мъки по закриването на предприятието. През 1998 г. то е закупено от френската компания Usinor. След това през 2001 г. тя създава съвместно с още една люксембургска и друга испанска предприятия „Арселор“. Целта е да се спаси гигантът на Валония. Нищо, че на фона на своите големи събратя по света предприятието е като дребна фабрика с още по-дребно производство. През 2006 г. отделилият се голям брат Лакшми Митал от стоманения гигант „Митал стийл“ поглъща проблемното предприятие заедно с неколкото хилядна му работна ръка.

Снимка „ПАРИ МАЧ“

Стачка в „Арселор Митал“

Прамод Митал

Къщата на бедняка милиардер Митал

Следват две печеливши години, през които компанията отчита милиони печалба. До 2008 г. делата на комбината като че ли са безоблачни, когато изведнъж „Арселор Митал“ обявява 40 процента съкращения на производството и затваряне на пещи на комбината. В същия този период компанията дори е кандидат за купувач на „Кремиковци“, но се отказва, защото българското правителство (според информации на компанията) не дало достатъчно гаранции. И тогава се развяват знамена, и тогава работниците в Лиеж стачкуват, синдикатите отново искат справедливост и работа. После като че ли надеждите, че кризата ще отминне Европа и косвено подпомагане от страна на правителството, отлагат процеса. Досега, до 2011 г., когато в първите дни на октомври работниците взеха за заложници своите шефове за няколко дни, след като бяха изненадани, че именно сега комбинатът им наистина е обречен. От „Арселор Митал“ са категорични, че загубите са огромни и не могат да запаят повече от 200 работници на фона на доскорошните няколко хиляди, за да извървят последния технологичен път по закриване на фабриката. Първоначалният брой на работещите в това предприятие през 90-те наброява около 7000 души.

Синдикалните протести на работещите от Лиеж не спират от 2008 г. досега

В момента от „Арселор Митал“ обявяват, че ще съкратят 50 процента от производството си в Европа. Мнозина подирят, че това ще са предприятия от ЕС, където има много условия за развитие на бизнеса, като опазване на околната среда, социални осигуровки, регламентирани работни заплати и прочие задължителни принципи за всеки, който иска да има бизнес. В това число е и струващият контрол върху вредните въглеродни емисии, които „бълва“ всеки един подобен комбинат.

Обикновен капитализъм

На фона на социалния проблем на територията на Валония преди дни прозвучаха призивите на работниците от Лиеж, които приканиха правителството на Белгия бързо да национализира гиганта и да запази работата на хората там. Като достоен пример за подражание те посочиха банката „Дексия“, в която държавата Белгия „наля“ около 4 млрд. евро с решение, взето само за три дни. Целта там беше да се гарантират влоговете на клиентите, които бяха изложени на риск заради лошо управление на банката и лоши инвестиции. Според анализаторите правителството трябваше да се справи с банкрута на една от най-важните си финансови институции, за да не фалира и държавата.

Точно този нетипичен за капитализма подход се хареса и на работещите в „Арселор“ и

затова те поставиха въпроса по време на протестите си. Защо не - питаха те. Отговорът не закъсня и той беше по капиталистически: национализацията е невъзможна, когато става дума за предприятие, което фалира, защото не може да издържи на свободната конкуренция на пазара. Така в обществото дори и за момент възникна казусът дали банките са предприятия и с какво са по-различни от комбината в Лиеж.

Като контрааргумент на тезата на работниците, че и те са не по-малко важни от „Дексия“, министърът на икономиката на Валония Жан-Клод Маркур обясни, че европейските договори не позволяват да се предприеме подобна инициатива. По думите му в подобно искане няма смисъл, защото ако се допусне, би навредило на конкуренцията и затова би следвало да се разреши от Европейската комисия. Така локалният проблем намери своя европейски отговор. По този начин работниците разбраха, че за банките не важи правилото за нарушаване на принципа на конкуренцията, а именно основният пазарен принцип, при който оцелява по-силният.

Проблема коментира и премиерът Ив Летерм, който обяви, че правителството е безсилно. Той нарече случващото се затваряне на „горещата линия“ на „Арселор“ „драма - социална, икономическа и човешка“. Но също така той подчерта, че едва ли може да направи повече, освен да изрази своята солидарност към

Когато започват проблемите на лиежкия завод, през 2008 г. „Кремиковци“ е изправен пред затваряне, след като става ясно, че собственикът на 71% от него Прамод Митал няма средства. Покойният вече лидер на КНСБ д-р Желязко Христов прави изказване пред медиите, в което обвинява Прамод Митал за икономическия срив на комбината. Следват много силни думи по адрес на индийския бизнесмен, който и в България е посрещнат като спасител за отрасла три години по-рано.

Твърденията на двете най-големи синдикални организации в България са, че общите задължения на комбината към 30 септември 2008 г. са в размер на 1 млрд. 371 млн. лв. Тогава министър на икономиката Петър Димитров иска от главния прокурор финансовата ревизия за „Кремиковци“. Прокуратурата прави проверка, но не открива към този момент никакви нарушения. През 2009 г. комбинатът спира поради липса на инвестиционен интерес. От 7000 работници в зората на демократичния преход сега са останали около 2000 души.

И до момента не е ясно има ли бъдеще за комбината и място за него в жестоката световна конюнктура. Общото между българския и лиежкия завод е, че и в двете страни няма наличие на промишлени количества от желязо.

проблемите на работниците там. Към края на 2011 г. за дружество „Арселор Митал“ се очаква да е на загуба с 31 млн. евро. В същото време от правителството на Валония настояват компанията да заплати 20 млн. евро задължения за еко- и индустриални такси и забавени социални плащания. Валонското правителство не отхвърля възможността за нов купувач на завода, но такъв отникъде не се вижда засега... Работници и синдикат в Лиеж са

В патова ситуация

при която на техните апели за помощ обществото гледа с безсилно съжаление и като на въпрос, който ще се разреши на принципите на свободните пазари. Синдикатът на протестиращите металурзи изнесе данни от свои проучвания, според които „Арселор Митал“ не е внесъл данък печалба за 2010 г. в размер на 1,39 млрд. евро. Освен това се твърди, че дължи 113 млн. евро за 2008 г. от невнесени такси за промишлена дейност. Едва ли нашите шефове са по-хуманни от големия шеф, категорични са белгийските работници. Те всъщност щяха да са наясно с това още при закупуването на тяхната фабрика, ако се бяха запознали със светската информация, посветена на човека, който им е давал хляба досега.

За него се споменава, че е роден в обикновено бедно индийско семейство. Спял в една къща с още 20 души, забогатял заедно с фамилията си. Колекционира луксозни автомобили, занимава се с йога, вегетарианец, играе скуош за забавление и не най-важното, обича да се обръща назад. В официален сайт на български за компанията се твърди, че за 2009 г. „Арселор Митал“ има годишен приход от 65,1 билиона долара, като за същия период е произвел 73,2 млн. тона стомана - 8% от световния добив.

Пред белгийския вестник „Л'Еко“ бившият директор на лиежкия завод за периода 1985-1998 г. Филип Деланоа казва, че няма причина за оптимизъм за бъдещето на комбината.

Култура

очаквайте

Сийл се завръща с втора колекция от соул класици

www.duma.bg

кратки

Творчески юбилей на Вяра Начева в Операта

С балета "Дамата с камелиите" по музика на Джузепе Верди и Сергей Онсоф на 30 октомври ще бъде отбелязано 20 години творческо присъствие на сцената на известната балерина Вяра Начева. В ролята на Маргарита Готие ще бъде самата Вяра Начева, а в ролята на Жорж Дювал - Кирил Иванов. Диригент е Цанко Делибозов. Участват солисти, ансамбъл на балета и оркестър на Софийската опера и балет.

Майсторски клас на Луиджи Магистрели

Италианският кларнетист Луиджи Магистрели ще води майсторски клас в Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" от днес до 30 октомври в зала "Димитър Ненов" (ул. "Акад. Людмил Стоянов" 6) от 10 до 13 и от 15 до 17 ч. Входът е свободен, научи ДУМА от Нина Здравкова. Луиджи Магистрели следва в Консерваторията в Милано при Примо Борали, а по-късно при Дитер Кльокер и Карл Лайстер. Концертира като водач на група в различни италиански оркестри и осъществява активна дейност като камерен изпълнител. Води майсторски класове в Италия, Франция, Белгия, Швейцария, Малта, Австрия, Германия, Финландия, Русия, Африка, Индия, САЩ, Мексико, Южна Корея, Япония, Китай. Магистрели е записал над 40 диска като солист и камерна музика с Д. Кльокер и К. Лайстер и Филхармония на "Ла Скала" с диригент Рикардо Мути. Притежава лична колекция от над 220 кларнета от всички видове. Професор е по кларнет в Миланската консерватория.

Магистрели е записал над 40 диска като солист и камерна музика с Д. Кльокер и К. Лайстер и Филхармония на "Ла Скала" с диригент Рикардо Мути. Притежава лична колекция от над 220 кларнета от всички видове. Професор е по кларнет в Миланската консерватория.

Изложба на книги

Изложба на книги под наслов "Македонски автори в превод на чужди езици" ще бъде открита на 27 октомври от 18.30 ч. в Културно-информационния център на Р Македония в София, ул. "Оборище" 7. Организатори на проявата са посолството на Р Македония у нас, КИЦ и Съюзът на литературните преводачи на Македония.

Марин Кадиев бе преизбран за председател на СНБП

Литературният критик Марин Кадиев беше избран единодушно трети мандат за председател на Съюза на независимите български писатели по време на 16-ото отчетно-изборно събрание, състояло се в салона на Славянското дружество - София. Тази писателска организация наброява над 400 художествени творци и има 21 филиала в страната. Честито!

Японска архитектура в археологическия музей

Изложба на традиционна японска архитектура се открива днес от 18 ч. в Националния археологически институт и Музей при БАН. Експозицията е част от Дните на японската култура, които се провеждат в България за 22-ри пореден път, както ДУМА писа.

Автор на изложбата е доц. арх. Пенчо Велев, който разглежда основните, традиционни за архитектурни обекти на Япония. В изложбата се представят фотоси на японски храмове, замъци и градини, подбрани тематично от арх. Велев.

Японските храмове са част от разнообразни религиозни течения и възгледи, които формират различните морални ценности на страната и тяхната роля за запазване на културата и традициите на Япония. В изложбата са разгледани и типични японски замъци от различни исторически периоди, тяхната еволюция в архитектурния стил и специфика спрямо промените в политическия и икономическия живот на страната. Японските градини, които

Фотографиите на традиционни храмове, замъци и градини са подбрани от арх. Пенчо Велев

представяват третият основен елемент от експозицията, са специфичен израз на японската душевност, философия, артистични възгледи и виждания в областта на изкуството и на връзката с архитектурата.

Атмосферата от фотографиите ще оживее пред публиката чрез уникалното ревю на кимона, представено от сдружение "Урасенке". Зрителите ще имат възможност да присъстват на ревю на японски кимона, ще видят основните типове кимона - детски, за немомъжени момичета, за ходене на гости, на разходка, официално кимono за омъжени, сватбено кимono на самата Ханая Мори и др.

Изложбата се организира от ДЖАЙКА Алумни в България със съдействието на Националния археологически институт и музей при БАН и под патронажа на посолството на Япония у нас. Любителите на изкуството и архитектурата могат да разгледат изложените фотоси до 11 ноември.

Дните на японската култура се организират от посолството на Япония от 1990 г. За двадесет и втора поредна година българската общественост има възможност да се докосне до автентични изяви на известни представители на богатата японска култура. Събитието през 2011-а се осъществява с помощта на Клуба на приятелите на Япония в България "Нихон Томоно Кай".

Млади унгарски писатели гостуват в Деня на поезията

"Ден на поезията в София - представяне на млади унгарски поети и на литературния кръг "Атила Йожеф" организира Унгарският културен институт на 26 октомври от 18 ч. Участват Ендре Балог, писател, литературовед, председател на литературен кръг "Атила Йожеф", Андраш Черна-Сабо, писател, Петер Полаг, поет, Корнелия Дереш, поетеса. Модератор е Ласло Бедеч. Проявата се осъществява с финансовата подкрепа на кръг "Атила Йожеф", със съдействието на катедра "Унгарска филология" при СУ "Св. Климент Охридски". Ендре Балог е завършил унгарска и английска филология в университета "Лорант Йотвъош". През 1997 г. е стипендиант на австрийско-унгарската фондация "Акция" във Виенския университет. Преподава унгарски и немски език в Педагогическия институт към университета "Лорант Йотвъош" в Будапеща. Автор е на "Па-разитът" - проза, както и във "ФИС-фюзетек", орган на Съюза на младите писатели. Андраш Черна-Сабо завършва унгарска филология и журналистика в Ка-

толическия университет "Петер Пазман". В момента е писател на свободна практика. Автор е на книгите "Три и половина", "Седем и половина", "Страх и трепет в Надхаг", "Булевард Левин - новели за стомаха, гастроедета". Участва в множество антологии. Петер Полаг е редактор на рубриката за поезия на списанието за литература "Prae". Негови стихосбирки са "Поначало в разкряч", "Понятие", "Червена лисица", "Пушачът". Антологии - "Функция скобка", "Сейп вершек". Корнелия Дереш е поетеса и редакторка. Завършва унгарска и английска филология в университета "Лорант Йотвъош" в Будапеща. Стиховете ѝ са преведени на немски, български и сръбски език. Стипендиантка е по програмата за придобиване на докторска степен за специалността "Сравнително наукознание" към Института по литература на университета "Лорант Йотвъош". Излизат книгите ѝ "Баща-заместител", антология "Телеп", "Сейп вершек". Член е на Задругата на театралните критици и на Съюза на младите писатели.

АСЕН БЛАТЕЧКИ В „ЖЕНАТА НАД НАС“ НА ДУПНИШКА СЦЕНА

Николая ИВАНОВА

Драматичен театър "Иван Димов" - Хасково, гостува на сцената на Драматичен театър "Невена Коканова" в Дупница с постановката "Жената над нас" от Алексей Славовски. Режисьор е Иван Савов. Ценителите на театралното изкуство ще могат да видят великолепните актьори Добриела Попова, Алексей Кожухаров, Стефан Щерев-Чечо и Асен Блатечки. Тримата мъже, задържани от органите на реда, трябва да отработят 15 дни поправителен труд в нова къща. Появата на очарователната Олга отключва съмнения, спомени, фантазии... Това е "театър на въображението", защото животът не съществува сам за себе си, той просто е нашата представа за него. Пиесите на Алексей Славовски се играят в повече от 50 театъра в Русия. През 1994 г. печели първата награда на Европейския конкурс за пиеси в Касел, Германия, за "Вишнева градина". "Театърът е празник. Даже заради това, че в живота хората не общуват помежду си толкова близо, толкова горещо", казва Славовски. Представлението е на 27 октомври от 19 ч.

На провеля се за 36-и път в Хасково международен конкурс за цигулари "Проф. Недялка Симеонова" първа награда в първа възрастова група спечели Дамянна Василева (на снимката) от Варна, във втора група - Елизабет Леонова от Русия, и при най-големите - Даичи Накимура от Япония

Култура

www.duma.bg

Анелия Янковска-Сенгалевич е седмият лауреат на приза „Петя Караколева“

Статуетката на Емил Пенчев

Писателката заслужи Националната награда за детска литература с книгата си „7 дни чудесни“

“Когато знаеш кое е най-златното злато, никак не е трудно да направиш хубавото още по-хубаво” - с тези думи от романа-приказка “Най-златното злато” вече седем години се връчва Националната награда за детска литература “Петя Караколева”. Тя е учредена през 2004 г. от Съюза на българските писатели и община Кърджали. Връчва се всяка година за Деня на Кърджали - 21 октомври.

Един след друг статуетката, изработена от Емил Пенчев, получаваха Кирил Назъров, Севда Севан, Панчо Панчев, Атанас Звездинов, Николай Милчев, Весела Фламбурари. Преди дни към тях се присъедини и Анелия Янковска-Сенгалевич, която бе удостоена с отличието за книгата си “7 дни чудесни” (с илюстрации на Иван Гонгалов), научи ДУМА от пи-

Анелия Янковска-Сенгалевич с наградата

сателката.

За наградата са се състезавали 40 автори, а литературната критичка Благвеста Касабова, писателите Нели Дечева, Иванко Маринов и Иво Георгиев и председателката на журито Весела Фламбурари, която е лауреатка на наградата за 2010 г., предлагат на ръководството на СБП и на общи-

на Кърджали да бъде учреден и национален приз на името на Петя Караколева за първа детска книга на млад автор, научи ДУМА от литературния салон “Петя Караколева”.

Развълнувана съм от това признание и чест, защото съм била сътрудник в БНР, програма “Христо Ботев”, рубриците “Ранобудно петленце”, “Зайченцето бяло”, “Ринги, ринги, рая” и сп. “Светулка” - онези рубрики, които вашата именита и талантива съгражданка Петя Караколева е отдала своята творческа енергия, вдъхновение и сили, заяви, приемайки в Кърджали наградата, тазгодишната лауреатка.

Анелия Янковска-Сенгалевич е родена на 24 ноември 1955 г. в София. Завършила е българска филология в СУ “Св. Климент Ох-

Анелия Янковска-Сенгалевич

ридски”. Член е на СБП. Авторка е на 4 книги. Пише приказки и пиеси за деца, както и поезия за възрастни, публикува художествени творби, както и очерци, интервюта, статии в периодичния печат. Работи като преподавателка в 73-о СОУ “Владислав Граматик” в

София. Носителка е на първа награда и златен медал от Националния студентски конкурс за поезия “Димчо Дебелянов” - Копивщица, отличия от VII национален конкурс за поезия “Веселин Ханчев” - Стара Загора, от Националния литературен конкурс за учители “Васил Карагьозов” - Ямбол, и др.

ПРЕМИЕРА

Майк Хорн:

Вярвам, че човекът е благороден по природа!

Майк Хорн е екстремен авантюрист. Живее, за да преодолява нови предизвикателства и да тласка все по-далеч пределите на собствената си устойчивост. За да накара тялото си да покаже най-доброто, на което е способно. За да принуди съзнанието си да му се подчинява. Авантюрата, която е преживял, е същинско пътешествие в търсене на човека. Защото в земята, в която животът се крепи на косъм и където и най-малката грешка може да бъде фатална, солидарността е образцова. И както самият той казва: “Вярвам, че човекът е благороден по природа. Социалният живот потиска благородството му. Там, където отивам, маскарадът свършва и изплува най-хубавото.” Роден през 1966 г. в Йоханесбург, Южна Африка, Майк Хорн е заразен с вируса на приключението. Живее във ферма в Швейцария с жена си Кати и двете им дъщери Джесика и Аника. Преди време издателство “Вакон” издаде на български книгата му “Пътешествие по Екватора”, наскоро публикува друга негова книга - “Покорителят на невъзможното”, откъс от която издателите ни предоставиха.

чи. Опънали палатки на самия каменист бряг, те трескаво вадеха пясък от дъното на морето, за да извлекат от него и последните грамове злато. Късно следобед тази предимно мъжка общност се напиваше в “Брейкърс бар”, “Поларис” или “Трейдинг пост”. Призраците атакуваха първата чаша “Ролинг рокс” - местната бира, хвърляйки по едно око на бейзболния мач по

телевизията. Това бе обикновено първата чаша от една дълга поредица чаши...

Понякога и аз се присъединявах към тях, защото се бях запознал с Джеф, Джери и шепла сърдечни и добри приятели. А също така, за да сме честни, защото просто нямах какво друго

да правя там, освен да убивам свободното си време. Който не е имал вземане-даване с руската администрация, не знае какво означава всъщност “да чакаш”. Разрешителното ми да премина през Чукотка (сибирския полуостров, разположен точно срещу Аляска) отлежаваше някъде в някое московско министерство в очакване да бъде подписано и изпратено. А също и разрешението ми да нося със себе си GPS, както и тези да притежавам сателитен телефон и оръжие. Когато някой ден получех тези документи, щях да пресека бурното море, което символично препречваше пътя ми, и щях да атакувам последната част от пътешествието ми към Нордкап в Норвегия - най-северната точка на Европа - там, откъдето бях тръгнал преди четиринадесет месеца, на 4 август 2002 г., за да направя пълна обиколка на Арктическият полярен кръг, движейки се срещу вятъра и срещу теченията. Дори не бях отседнал в Ноум. Повечето време прекарвах в обикновена колиба на четиринадесет километра от града на сред тундрата. Джеф, който държеше магазин за резервни части и автомобилни аксесоари, ми беше позволил да се занеса в бараката му, където понякога си организираше барбекю в края на седмицата, или

Снимки WWW.MIKEHORN.COM

която ползваше като база при лов на вълци и лосове.

Имах с какво да се топля, разполагах с достатъчно храна и сателитния си телефон, от който редовно се обаждах на Кати. Жена ми, подкрепяна от екипа ми и няколко високопоставени познати, се бореше храбро и стоически с исканията на представителите на постсъветската бумашина. Не знаех дали ще съумее да ми издейства всички разрешителни, но бях сигурен, че ако не успееше, щях да продължа напред и без тях. Всъщност, ако приключението ми трябваше да свърши тук, на година време от същинския си край, щеше да се окаже, че всичко е било напразно, след като не бях постигнал целта си. Бях оцелял в ледени води. Бях усетил зъбите на полярна мечка до лицето си. Бях преживял температури от минус 60 градуса. Бях направил отклонение от хиляда и двеста километра, движейки се в пълната тъмнина на арктическата зима. Пръстите, лицето и дробовете ми бяха измръзнали. Преди да подобра световния рекорд за скоростен преход през Гренландия, се бях борил в продължение на пет дни и нощи, за да достигна до бреговете с повредената ми от някакъв дънер лодка. Бях загубил цялата си екипировка и бях започнал да се пържа жив... И това само до средата на пътуването ми!

Тази експедиция беше една от най-тежките в цялата ми кари-

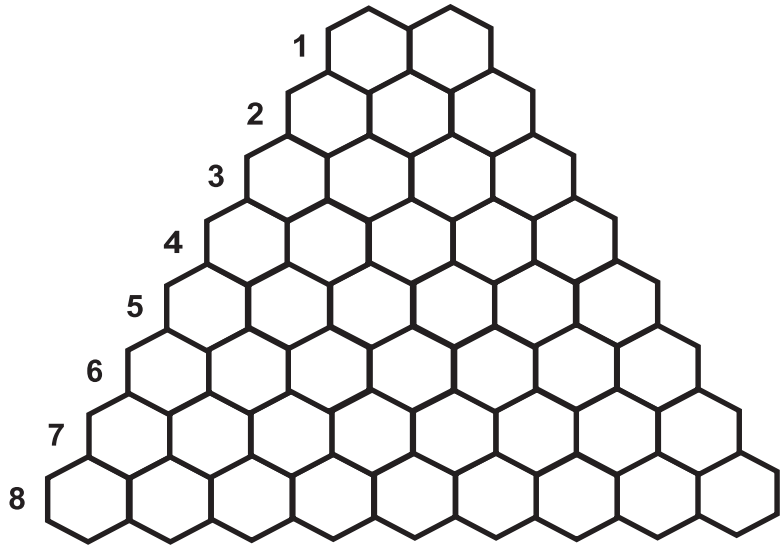
ера както от гледна точка на психическо, така и на физическо оцеляване, тъй като Арктика е господар, който не толерира никакви грешки. Беше също и една от най-вълнуващите, тъй като всичко, с което се сблъсках, беше ново за мен. Но не мога да не приная, че през тези четиринадесет месеца бях успял да премина през някои от изпитанията само защото не подозирах какви страдания причиняват. След като вече знам, вероятно не бих започнал всичко отначало...

Но пък бях решен да не позволявам да ме спрат! За да не губя добрата си форма, проправях пътеки, изрязвайки с градинска ножица хралаци с височина на човешки бой, тичах в тундрата, влачейки след себе си чифт гуми за 4x4, катерех околните планини, задавайки си въпроса, който кара хората да пътуват, откакто свят светува: “Какво ли се крие отвъд?” Но отвъд нямаше нищо. Съвършено нищо в продължение на милиони квадратни километри. Тундра, сух или заснежен релеф, стоманеносини езера. И никакви пътища, или почти никакви - в тази страна и пътешественици, и стоки се транспортират единствено със самолет. Видях американски лос - един от онези гиганти, които се срещат само на Север. Кафява мечка кодник пък идваше понякога да души около бараката ми. Тишината бе толкова дълбока, че чувах ударите на сърцето си.

ПИРАМИДА

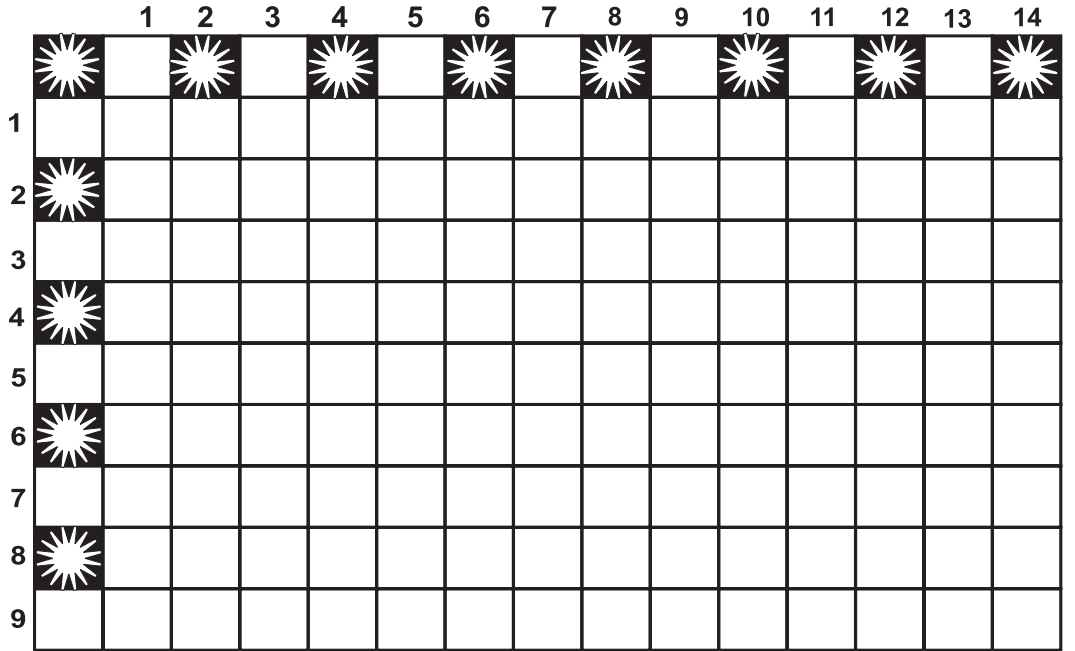

1. Част от каруца.
2. Стара мярка за тегло /мн.ч./.
3. Превозни средства.
4. Холандски маргарин.
5. Български футболен вратар.
6. Вид панталони /мн.ч./.
7. Български агроном и общественик.
8. Наша киноактриса - "Човекът, който забрави бога".

РЕЧНИК: Миленкова.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно, като се разделят от тъмни квадратчета, които вие трябва да поставите. Цифрите в скобите показват техния брой:

НАШ ВЕСТНИК ЛИЦА, НОСЕЩИ СВОБОДА НА НЯКОГО	КОТКА ВСЕЛЕНА	ЛИСТИ ЗА БАНИЦА /РАЗГ./ ДЪРЖАВА В АФРИКА	ЛУДОЛФОВО- ТО ЧИСЛО КИТАЙСКА ФЛЕЙТА	МЕТАЛНА ЖИЦА	ЧАСТ ОТ КНИГА РУМЪНСКИ ПАРИЖНИ ЕДИНИЦИ
СЛОЖНИ ЕТЕРИ ВОДНИ ПРОСТРАН- СТВА			ИРАНСКА СУПА ОБЩИНА В ИСПАНИЯ	МЕДНО НАХОДИЩЕ КРАЙ ПАНА- ГЮРИЩЕ	ВЕКОВНА ГОРА БЕЛГИЙСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР
ИНСТИТУТ ЗА МЕЖДУНАРОД- НИ НАБЛЮДА- ТЕЛИ НА ИЗ- БОРИ /СЪКР./		ИЗРАСТЪК НА ЖИТЕН КЛАС ФРЕНСКИ СРЕДНОВЕ- КОВЕН ЗАМЪК		ПРИТОК НА ВОЛГА ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ	ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ- „КАПИТАН НЕМО“
ИМЕНАТА НА НАША ПОП- ПЕВИЦА		СТИХОТВОРЕ- НИЕ ОТ П.Р. СЛАВЕЙКОВ ПОТУРЧЕНИ БЪЛГ.МОМЧЕТА В МИНАЛОТО		ПРОВЛАК В ТАЙЛАНД СПЕЦИАЛИСТ ПО КРАЕВЕ- ДЕНИЕ	СТАРО АРМЕНСКО СПИСАНИЕ
ГРАФСТВО В ШОТЛАНДИЯ ПРИТОК НА ДУНАВ	ЕДИН ОТ ИДЕОЛОЗИТЕ НА БСП	МЕТАЛУРГИ- ЧЕН ПРОЦЕС РУСКИ САМОЛЕТИ	АЦЕТИЛЕНОВИ ВЪГЛЕВОДО- РОДИ		
ХИЩНИ РИБИ	ГРАД В ЧЕХИЯ ЖЕНСКА ПРИЧЕСКА		БЪЛГАРСКИ ФИЛМ	СТИХОСБИР- КА ОТ БЛ.ДИ- МИТРОВА	ВНАСЯНЕ НА СТОКИ
ПОСТАВЯНЕ НА ОКОВИ	НЕТЪРПЕЛИВО ЧАКАНЕ ПЪПКИ, ПО- КРИВАЩИ КО- ЖАТА /МН.Ч./			РЕКА В ЕЙРЕ	ГРЪЦКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
ОПИУМНО УСПОКОЯ- ВАЩО СРЕДСТВО	ЭКСПЕРИМЕНТ	ЧЕРУПКИ ОТ РАЦИ АМЕРИКАН- СКИ ГЕНЕТИК	Г-И В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ П.СТЪПОВ	СТАРИ РУСКИ ПИСТОЛЕТИ МОХАМЕДАН- СКИ ДУХОВНИ- ЦИ	СТОЛИЦАТА НА АЛБАНИЯ
РЕКА В КАНАДА ПИТИЕ		ЯПОНСКА МЯРКА ЗА ТЕЧНОСТИ	ЖИЛЕЦИ НАСЕКОМИ		
БРОЙ НА ОТПЕЧАТАНИ ЕКЗЕМПЛЯРИ /МН.Ч./		КАРТА ЗА ИГРА	СТОЛИЦАТА НА БАНГЛАДЕШ	СТАРА ЯПОНСКА МОЕНТА	
			ПОЛСКИ МИКРОБУСИ		

РЕЧНИК: „Анаит“, Аш, Одана, Флор.

СТОЯН СТОЯНОВ

ВОДОРАВНО:

1. Самоходни машини-Купчина/1/
2. Вулкан в Индонезия-Първият в света компютър-Политурга/3/
3. Жилене-Едри мухи/2/
4. Имената на български поет-“Горчиво вино“/2/
5. Японска аудио и видеотехника-Руски философ/4/
6. Френски икономист-Сбор от всички въжета на кораб/3/
7. Термин при игра на карти-Легенди/2/
8. Италианска попгрупа-Предградие на Париж/1/
9. Богаташи-Печатна форма на илюстрация/1/

ОТВЕСНО:

1. Уреди, излъчващи силна светлина/0/.
2. Град в Русия, о.Сахалин-Река в Африка/1/
3. Жени, занимаващи се с окултизъм/0/
4. Река във Франция-Френски литературовед/2/
5. Нома-Японска гмуркачка за бисерни миди-Боен газ/2/
6. Сорт ябълки-Стари руски самолети/1/
7. Синьо пространство-Епигемия/1/
8. Опънати нишки на лъкове/2/
9. Дъска за пързляне-Префектура в Япония/2/
10. Единицата акустичен ом /съкр.-/Виг дъб за тапи/1/
11. Разум-Малка шеговитата пиеска/1/
12. Руски кинорежисьор-Украински писател/2/
13. Населено място-Всеки един от чифт предмет/3/
14. Японски географ от миналото-Таралежи/1/

РЕЧНИК: Анива, Атаев, "ЕНИАК", Ерио, Ивате.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ВЕЛОСИПЕД - НОН - НИВО - ЕЗЕРЧЕ - УРА! - ИЕ - РИ - АРДОВ - ОМ - ИЛИОН - ИМЕ - МИСКЕТ - БАБА - ОР - ЙОТОВА - КОЗ - МИРИС - РАДИОХИТ.
ОТВЕСНО: ГЕНЕРАЛ-МАЙОР - ЛОЗАРИ - БОЗА - КОНЕ - ДОМАТ - РИОНИ - ОМИ - САВИО - ПИЕ - ИК - АРХ - РЕВ - РОМЕО - ИИ - ДОЗИМЕТРИСТ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: КИЛОМЕТЪР - МОНИ - АСЕ - ВИК - ХАРТС - ТУ - АНГЪТ - АРМИИ - ИРО - НЛО - ИВКОВ - БАС - ГО - ЕВА - БРАНШ - ЛАР - АЛЕИ - АНА - ИДИОМ - НИК.
ОТВЕСНО: ДИМИТРОВГРАД - ЛОКУМ - КОАЛИ - ТОН - ИНО - НЕО - МИХАИЛ ВЕШИМ - РЕ - АН - ТАРГИ - БАЛАН - ПЪСТЪРВА - АНИ - РЕСТО - СИРАК.

РЕБУС
А. 1. КАРТА. 2. ВОЛОВ. 3. БУРАТ. 4. КАРЛО. 5. МОНОМ. 6. ВРАТА. 7. БАЛЕТ. 8. ВРЕДИ.
Б. 1. АЛОВ. 2. ВАРИ. 3. ТИНО. 4. ОВЦИ. 5. МАНИ. 6. АРКА. 7. ТИСТ. 8. ИТЕЛ.
7 4 8 2 6 9 1 3 5 5 4 8 3 7 2 6 9 1
А+Б. 1. КАРТА- 1 9 2 3 5 7 6 8 4 7 9 3 6 1 5 2 8 4
ЛОВ. 2. ВОЛОВА- 5 6 3 1 8 4 7 2 9 2 6 1 8 9 4 3 7 5
РИ. 3. БУРАТИНО. 9 2 1 1 4 3 8 5 6 7 1 8 7 2 4 6 5 3 9
4. КАРЛОВЦИ. 5. 8 7 6 5 1 2 4 9 3 3 2 9 7 5 1 8 4 6
МОНОМАНИ. 6. 3 5 4 9 7 6 8 1 2 6 5 4 9 8 3 7 1 2
ВРАТАРКА. 7. БА- 4 1 5 6 2 3 9 7 8 4 1 2 5 3 7 9 6 8
ЛЕТИСТ. 8. ВРЕ- 2 8 9 7 4 1 3 5 6 9 7 5 1 6 8 4 2 3
ДИТЕЛ. 6 3 7 8 9 5 2 4 1 8 3 6 4 2 9 1 5 7
ОТВЕСНО: АВТОМАТИ.

Разговор

www.duma.bg

Наталия Бонгарчук:

Хората са зажаднели за нормални филми

Втръснало ни е вече от безкрайната неопределеност и негативизъм, зрителят иска искреност и светлина, убедена е известната актриса и режисьорка

Интервю на
Альона НЕЙКОВА

□ *Наталия Сергеевна, пристигнахте в България, за да представите филма си "Гогол. Най-приближеният"...*

- Моят Гогол е странен човек. При него всичко е необичайно - веднъж той е споделил с някой, че дори стомахът му е наоборотно. Казват, че не обичал по никакъв повод да показва паспорта си и, въпреки че е пътувал често в Европа, го слагал в най-закътаното ъгълче на багажа си...

Навсякъде, където имам възможност да гледам филма заедно със зрителите, виждах как те си тръгват в края на проекцията със сълзи на очите. Защото стават свидетели преди всичко на историята за човек, който се сбогува с живота. Той не е искал да се самоубие, просто е усещал, че си отива. На Гогол принадлежи гениалната фраза: "Колко сладко е да умираш..."

За да напиша сценария на филма, трябваше да прочета около 2000 тома. Затова ми е много ценно отличието на писателите - "Златното перо на Русия", което получих за "Гогол. Най-приближеният".

За 6 дни в украинското киностудио "А. Довженко" в много тежки условия заснехме материала, отговарящ на едночасов художествен филм. Температурите бяха отрицателни - минус 10 градуса. Но успяхме.

□ *Ипотекиралите сте апартаментата си, за да завършите снимките на филма. Как се стигна до тази ситуация?*

- Не достигаха средства.

□ *Но все пак краят на тази история е щастлив, нали? Не сте си изгубили жилището?*

- Не съм. Помогнаха ми. Иначе нямаше да разговаряме с вас сега, а щях да съм в затвора за дългове.

□ *Защо се стремите да гледате филмите си заедно със зрителите? Искате да усетите реакцията на залата?*

- Най-напред искам да проверя себе си, да разбера дали съм взела вярното решение като режисьор.

□ *Присъствате също така на проекциите и на колегите си. Имате ли мнение за филмите, които се снимат днес в Русия?*

- Киното на Русия днес лека-полека намира себе си. Наблюдава се тенденция за създаване на творби, които зрителят може да съпреживява. Втръснало ни е вече от безкрайната неопределеност и негативизъм. Но, за съжаление, има и такива филми. Не разбирам обаче

с какво е заслужил зрителят да гледа подобни неща?! Като че ли ги натрапват на публиката. Обикновено това става в някакви затворени помещения, както казват "ексклузивно" - само един път, дори половин път. Тези "творби" се появяват и на фестивали и всички, които се връщат оттам, споделят, че им се повръща от такава "изкуство".

□ *Хората искат да гледат нормални филми...*

- Вие произнесохте ключова фраза, която чувам във всеки регион на Русия. Наистина, хората са уморени, те са зажаднели за нормални филми, на които могат да плачат и да се смеят, да съпреживяват. А не да гледат долни "изхвърляния" на творци, които просто казват: "Така искам аз"... Харчат се луди пари за страшни неща. Защо?! Това са масови филми, гледат ги обикновени хора. Изкуството трябва да ги прави по-добри. Защо, например, по времето на Съветския съюз са били много популярни индийските киноленти, които се търсят от доста зрители и днес? Боливуд произвежда приказки, в които актьори с ярки костюми пеят,

самата сте гледали "Аватар" - при това неведнъж...

- Гледах го с удоволствие! Няколко пъти ходих да гледам и "Хари Потър". Това е абсолютно задължително. Даже необходимо. "Аватар" е завладял милиони зрители по цял свят не само защото е заснет по великолепен начин в 3D формат. Филмът повдига глобалната тема за съществуването на два вида цивилизации. Техническата, към която ние, за съжаление, всички принадлежим. И цивилизацията на възможностите, която идва от вътрешния ни свят. Например, хората могат да летят. Само че не развиват това умение, с изключение на йогите и на учениците в източните манастири. Имаме огромни спящи резерви, непоискани от живота. При северните народи обаче се проявяват тези неподозирани способности. Веднъж канадски режисьор, пристигнал при менците, пожелал да заснеме Танца на дъжда. А шаманът го попитал: "А трябва ли ви дъжд?"...

Снимат се грандиозни американски филми. Но до нас достигат огризки. Не мога да понасям вече продукции, в които лепкави чудовища изяждат лепкавите тела на американците. Непрекъснато се върти един и същи сюжет, който предизвиква само отвращение. Но най-добрите - като "Рейнман", "Форест Гъм" - се превръщат в класика.

Когато баща ми (легендарният режисьор Сергей Бонгарчук - бел. рег.) се върна от САЩ, където гледа незавършената версия на филма на Франсис Форд Копола "Апокалипсис сега", той ми каза: "Наталия, ние изостанахме от тях винаги." Те работят с високи технологии, а ние все гледаме да заснежем филм без нищо. Е, някои вече правят кино и с мобилен телефон. Но има и зрелищни филми. И сега хората отиват да гледат само такива продукции. Значи ние трябва да се научим да правим зрелищни филми.

□ *Вие сте много известна с филмите си, създадени за деца, като най-открояващ се сред тях е "Детството на Бемби"...*

- През 1982 г. бе направен филмът "Живата дъга", където участваха и известни актьори, и животни. Продукцията донякъде послужи за прототип на "Детството на Бемби", който снимах 5 години. Усетих, че това е за мен. Синът ми Ваня тогава бе малък и си дадох сметка, че сме гледали вече стотици пъти всички детски филми, а нови не се създават. Тогава написах

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

НАТАЛИЯ БОНДАРЧУК е руска актриса, сценаристка и режисьорка. Родена е в семейството на известния режисьор Сергей Бонгарчук и актрисата Инна Макарова. В киното Наталия дебютира през 1970 г. във филма "До езерото", после се снима във "Войничък се върна от фронта", "Ти и аз" и др. Големият успех идва след превъплъщението ѝ в ролята на Хари в творбата на Андрей Тарковски "Соларис". Наталия Бонгарчук е Заслужила артистка на РСФСР и Заслужил геец на изкуствата на Русия.

сценария на "Детството на Бемби" и заснех лентата, която след това бе гледана от зрители не само в СССР, но и по цял свят. И днес версията на филма се разпространява на DVD като част от Златния фонд на детското кино. След това създадох и театъра си "Бемби", където започнахме да играем "Снежната кралица". 25 години по-късно можем да се похвалим с около 1000 представления. Бяхме и в Каварна с детската трупа, и в Гърция, в Турция, в САЩ, във Франция... И най-после се стигна до решението, че трябва да се заснеме голям пълнометражен филм по мотиви от произведенията на Андерсен. Сценарият е оригинален и, въпреки че приказките се знаят наизуст, филмът ще е напълно различен. Неслучайно 3D продукцията се казва "Тайните на Снежната кралица" - всичко е много тайнствено. Филмът се снима на Северния полюс - екипът ми е там и ме пуна само за 3 дни, за да дойда в България. Надявам се, че лентата ще бъде готова след година и половина, тъй като 3D технологията е изключително сложна.

□ *Какво според вас липсва на днешния зрител?*

- Вярата е много важна. Вярата в бъдещето. Необходимо е да вярваме и да сме вярващи. Още Гогол го е казал: "Разберете, ние не сме материални говеда. Ние сме духовни същества." И затова продължавам да правя филми за духа.

□ *Фактът, че сте актриса, пречи или помага в работата ви на режисьор?*

- Вярата е много важна. Вярата в бъдещето. Необходимо е да вярваме и да сме вярващи. Още Гогол го е казал: "Разберете, ние не сме материални говеда. Ние сме духовни същества." И затова продължавам да правя филми за духа.

- Винаги ми помага. И особено е важно, че съм актриса, когато трябва да се изяснявам като продуцент (смее се).

□ *Зрителите, гледали превъплъщението ви във филма на Андрей Тарковски "Соларис", ви помнят като най-тъжната жена на света...*

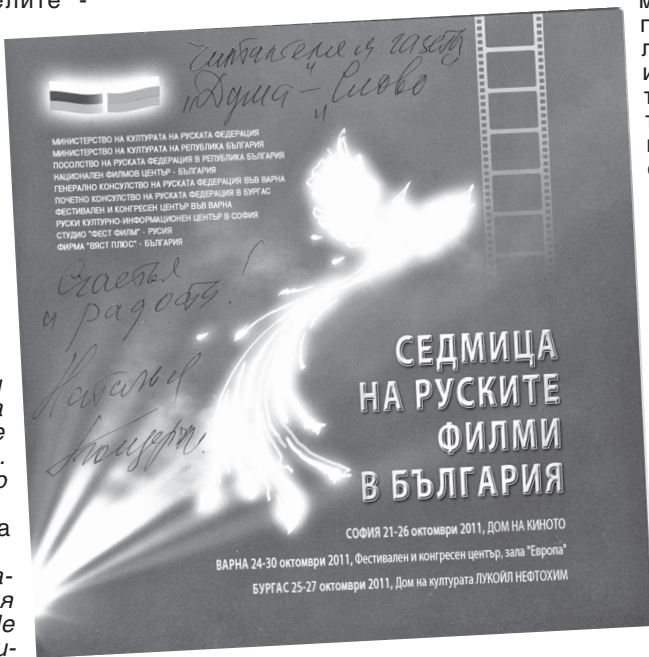
- Всъщност, аз много обичам да се посмея и дори да се покотя.

□ *Как ви повлия срещата с този режисьор?*

- Андрей Тарковски веднъж ми каза, че има усещането, че ме е родил. Разбира се, той ме е "родил" като актриса. Снимах се и при Герасимов и изиграх 400 малки роли, още докато учех във ВГИК. Тарковски явно видя потенциала ми и ме покани във филма си.

□ *Към края на живота си Федерико Фелини произнася фразата: "Моят зрител е умрял..." Чий зрител според вас все още е жив?*

- Това са много тъжни думи, изречени от този велик режисьор. Но сега, ако попитате младите кой е Фелини, няма да ви отговорят, те не знаят. Както не са чували за Сергей Бондарчук и за Василий Шукшин, и за Герасимов. С тези велики режисьори си е заминала епохата на авторското кино. Днес кино е продуцентско. И като продуцент аз самата разбирам защо то е именно такава, а не друго. И все пак зрителят обича във филма да има искреност и светлина, а когато излиза от кинозалата, нещо да се добавя към душата му, а не да се отнема.

Спорт

Любо Пенев пред разгяла с Литекс

Любо Пенев и помощникът му Радослав Здравков се очаква да напуснат шампиона Литекс

Любослав Пенев почти сигурно изведе Литекс за последно снощи от тренировката скамейка в последния мач от 10-ия кръг на "А" група с Лудогорец. Неочакваното дерби на сезона между шампиона и лидера се игра в Ловеч. Независимо от крайния изход на двубоя, завършил късно снощи, Пенев вече се е разбрал да напусне "оранжевите" по взаимно съгласие, твърди Агенция БЛИЦ. Той е гласен за селекционер на националния ни отбор. За него лобира собствениците на клубове в Изпълкома Гриша Ганчев, Николай Гигов и Йор-

дан Лечков. Все още президентът на БФС Борислав Михайлов умува за бъдещото назначение. Пенев по Литекс в началото на септември миналата година и спечели шампионската титла. Неуспешното участие в евротурнирите и постоянната война с главния мениджър Стойчо Стоилов обаче доведоха до вътрешно напрежение и предизвестен край за юношата на ЦСКА в Ловеч.

Очаква се Пенев да бъде заменен в Литекс от сръбската легенда Люпко Петрович, който да работи в тандем с бившия нападател на ловчанлии Зоран Янкович.

Феновете заг Радуканов

Шефовете му връзват тенекия

Председателят на централния фенклуб на ЦСКА Димитър Ангелов - Дучето напада собствениците на клуба и "Титан" след уволнението на Милен Радуканов. Фен №1 на "червените" застана зад вече бившия наставник и няколко пъти обяви, че твърдо стои зад него.

"Истински съжалявам, че Радуканов не е треньор на ЦСКА. Когато беше най-трудно и бяхме на дъното, Милен събра тези момчета, обедини ги и ги накара да играят за ЦСКА с настроение и самочувствие. Говорят, че точно този треньор и тези момчета на зеления килим на последното дерби с Левски дадоха това на нашата публика, което не бяхме виждали за последните 30 години - победа на "Герена". Ние не успяхме да видим победата, но момчетата и треньорът обаче дойдоха и пяха пред празния сектор "Г". Това са моменти, които се помнят, вълнуват и трогват тези, които обичаме ЦСКА. Ето защо ние винаги ще бъдем с този треньор. Не искам да кажа, че не приемаме Димитър Пенев, но Милен ми е на сърце", заяви Дучето в Актуално студио "Дерби".

"Аз винаги ще бъда с него, защото го заслужава. Ще бъда с онзи, който е дал на ЦСКА. Защото си обичам клуба и обичам тези, които уважават и работят за ЦСКА. Няма как да кажа нещо друго. На ръководството казах едно единствено нещо. Ще продължавам да го казвам - Милен може да даде на ЦСКА още много, това е. Аз не съм кадровик или собственик в Борисовата градина. В последните 3-4 месеца Милен нямаше ден покой. Собственикът и треньорът трябва да са едно цяло. Като си собственик, трябва да си браниш треньора, да го браниш от тези, които разбират от футбол и от тези журналисти, които разбират от това. А те не го

Шефовете на ЦСКА демонстрираха пренебрежително отношение към уволнения треньор Милен Радуканов. Младият специалист трябваше да се срещне с представител на ръководството в 10,30 ч. вчера. Той пристигна с помощника си Светослав Петров, но чакаха напразно цял час някой от управата на клуба да се появя. Двете страни трябваше да се срещнат, за да уточнят разтрогването на договора. Милен Радуканов има да получава 150 000 лв. от неизплатени заплати и премии. Във "вечното дерби" в петък "червените" ще бъдат водени от мениджъра Драголюб Симонович, а формално и официално за треньор ще се води почетният президент на ЦСКА Димитър Пенев. Дуетът ще дебютира срещу Левски в петък.

правеха. Не може един човек, който се е вмирисал до ушите, да ми казва кое е правилно и кое не в клуба, който обичам", допълни Дучето.

"Шапки долу пред Димитър Пенев, добре дошъл, чичо Митко, но душата и сърцето ми е с Милен Радуканов. Видяхме се с всички момчета. И на тях им е тежко, и те го преживяват. Казахме им, че всичко зависи от тях, да стоят зад своя треньор, да бъдат колектив. Те днес са тук, утре ги няма, но ние ще сме тук, на този стадион, цял живот. Искаме да бъдат като нас, да обичат клуба си и да дават всичко от себе си във всеки мач. Тази фланелка е свято нещо за нас, велики хора са я носили. Това е много задължаващо. Имаме изключително добри футболисти, такива не сме имали от 1988-1989 г. Друг е въпросът какво показват. Кога, ако не срещу Левски, тези хора ще покажат какво могат. Смятам, че ще победим. Не смятам, че има фаворит преди този мач, но сега ние ще победим, без значение кой е първи, втори и трети", каза още Дучето.

"Жалкото е, че и ЦСКА, и Левски в последните години не играят за първо място. Когато са били водещи тези 2 клуба, е вървял и националният отбор. Нека господата, които управляват двата клуба, видят какво става. Не да сменят треньорите постоянно. Продължавам да смятам и ще го казвам винаги, че клубовете, които станаха частни дружества, убиват футбола. Не може това, което се обича от всички хора, да бъде частно. ЦСКА и Левски трябва да имат и държавен контрол. Именно държавата трябва да направи така, че децата да спортуват, да се учат на дисциплина. Двата клуба развиват по 30 вида спорт, а колко деца имаме сега в школите? Не беше лошо, когато бяхме четвърти в света, но онези четвърти бяха продукт на онази система - с грижа и контрол. Не може тези от "Иван Асен II" да правят, каквото си искат, не може онези от "Тодорини кукли" и "Драган Цанков" да правят, каквото си искат. Защото ние обичаме тези клубове", завърши Ангелов.

АДИ ЗАФИРОВ СЕ ВЪРНА В ЦСКА

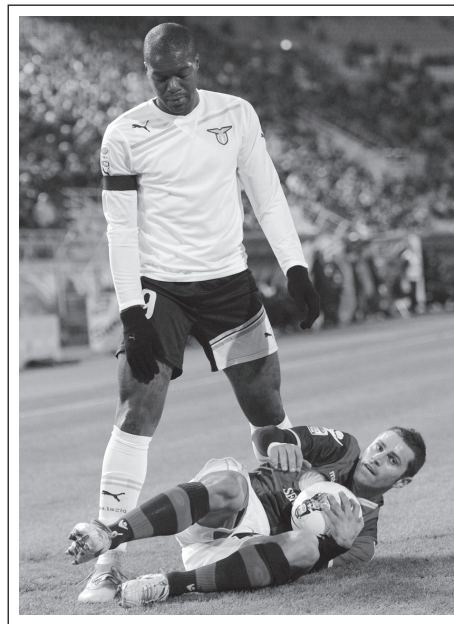
Адалберт Зафиров се завърна в ЦСКА и ще влезе в щаба на Димитър Пенев. По-големият син на легендарния защитник Иван Зафиров бе уволнен миналата седмица като треньор на Калиакра Каварна след домакинския разгром с 0:5 от Черно море. Зафиро имаше и кратък период като старши треньор на ЦСКА след напус-

кането на румънеца Йоан Андоне. Все още не е ясно дали с привличането му в треньорския щаб ще завърши селектирането на екип от страна на Димитър Пенев. Очакваше се вместо Адалберт Зафиров на Стратега да помага Ангел Червенков, но той пък настояваше да се води старши треньор и така изобщо не бе привлечен в щаба.

СУРКИС ОТРЕЧЕ ЗА СТОИЧКОВ

Президентът на Динамо Киев Игор Суркис отрече за намерение да кани Христо Стоичков за спортен директор в клуба. "В продължение на месец водя преговори за тази позиция в клуба, която е свободна, и най-вероятно ще я получи Алексей Михайличенко. Този пост има изцяло спортен характер. Михайличенко ще отговаря за лагерите на отбора, ще контролира се-

лекцията. Той е грамотен човек, знае езици, професионалист е", обясни Суркис в интервю за агенция Ореанда. "Имаше доста спекулации, че смятам да покана Христо Стоичков. Това не е така. Ние имаме достатъчно ветерани, които са изковали славата на Динамо. Надявам се, че с пристигането на Михайличенко динамовският дух ще се вдигне", каза още Суркис.

Снимки БГНЕС

Френският нападател на Лацио Джибрил Сисе е застанал над падналия Архимеде Морлео от Болоня в последния мач от VIII кръг в Серия "А", спечелен от римляните с 2:0 като гости на стадион "Дал Ара". С успеха Лацио излезе втори с 14 т., след Удинезе с 15, и др. Болоня е предпоследен, 19-и с 4 т.

злегайте

ФУТБОЛ

ПО РИНГ
21.30 Англия, Чемпионшип (обзор)

22.20 Русия, Премиер лига (обзор)

ПО НОВА СПОРТ
Купа на Германия, II кръг
21.30 Борусия Д - Динамо Др
ПО ТВ+
Испания, Примера Дивисион
20.55 Гранада - Барселона
23.00 Севиля - Сантандер

кратки

Левски преговаря с Пелето

Отборът на Левски започна работа по зимната селекция на тима. Първият в списъка е бившата звезда на "сините" и юноша на ЦСКА Станислав Ангелов - Пелето, който в момента е играч на кипърския Анортосис. Източници на Sportal.bg разкриха, че преди дни Георги Иванов - Гонзо е бил забелязан да влиза във входа на блока, в който живее Пелето в столичния квартал "Белите брези". Все още не е ясно обаче дали Ангелов е дал съгласие да се завърне на "Герена" от зимата.

Йовов няма да е кмет на Своге

Капитанът на Левски Христо Йовов не успя да стигне до балотаж за кметското място на родния му Своге. По предварителни данни от ЦИК 73 гласа не стигнаха на Бижу-тера да бъде сред първите двама кандидати за управник на града. Йовов е събрал 2627 гласа, което му отрежда 24,57% от вота, а вторият - Жоро Цветков от ГЕРБ е с 2700, или 25,25%. Лидер е представителят на БСП Емил Атанасов с 3059, което е 28,61%. Така Йовов няма да има ангажменти и ще бъде на линия за дербито с ЦСКА в петък.

НАД 3,8 МЛН. ЛВ. ДЖАКПОТИ

Рекордният джакпот в играта "6 от 42" за следващия 85-и тираж ще достигне 3 061 926 лв., а в играта "6 от 49" натрупванията ще бъдат съответно 234 000 лв. в I теглене и 562 000 лв. във II. Така общата сума на джакпотите в Тото 2 ще надхвърли 3,8 млн. лв. В 84-ия тираж участниците подадоха само в играта "6 от 42" 215 403 фиша на стойност близо 450 000 лв., но джакпотът отново не падна.

3 1 8
5 ПЕЧАЛБИТЕ В ТИРАЖ №84 НА ТОТО 2
6 ОТ 49

I теглене:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 7 по 4440.00 лв.
III гр. (4) 721 по 43.10 лв.
IV гр. (3) 14 067 по 3.10 лв.
ДЖАКПОТ: 218 052.80 лв.
II теглене:
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 451 530.95 лв.
6 ОТ 42

I теглене:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 30 по 1287.70 лв.
III гр. (4) 1431 по 27.00 лв.
IV гр. (3) 22 911 по 2.40 лв.
ДЖАКПОТ: 2 979 126.95 лв.
5 ОТ 35

I теглене:
I гр. (5) 2 по 9151.20 лв.
II гр. (4) 214 по 85.50 лв.
III гр. (3) 7325 по 3.30 лв.
II теглене:
I гр. (5) 2 по 9151.20 лв.
II гр. (4) 282 по 64.90 лв.
III гр. (3) 7377 по 3.30 лв.
ТОТО ДЖОКЕР

I гр. (3) няма
II гр. (2) 751 по 23.40 лв.
ДЖАКПОТ: I гр. 17 584.63 лв.

Станка за 8-и път е №1

Петкратната световна шампионка по борба Станка Златева бе избрана за спортист №1 на септември в анкетата на пресклуб "България". Тя получи доверието на 17 медии от общо 27. Нейни подгласници са световният шампион в класическия стил Елис Гури (6 гласа) и лекоатлетката Ивет Лалова (3 гласа). Златева за 8-ми път е избрана в месечната анкета на спортистите. Треньорът на шампионката Симеон Щерев пожела на Станка Златева догодина да спечели и олимпийската титла. На награждаването бе и генералният секретар на Българската федерация по борба Валентин Савов, който пък пожела на шампионката да достигне и надмине рекорда на Валентин Йорданов от 7 световни и 7 европейски титли в свободната борба. Златева вече се изравни с Александър Томов, който има 5 световни и 5 европейски титли в класическия стил. Отборът ни по свободна борба бе на възстановителен лагер в Поморие, а вече започва и подготовка в Банско. От 11 до 13 ноември той ще участва в турнира за Европейската купа в Москва (\$100 000).

Снимка БГНЕС

Капитанът на Нова Зеландия Ричи МакКау и Брайан Торне носят Световната купа по ръग्би "Уилям Уеб" по време на парадна по улиците на Оукланд, след като на финала на "Идън Парк" надиграха Франция с 8:7 и за втори път спечелиха трофея

Абонданца скри волейболистките

В състава се връщат помилваните Янева, Филипова и Ненова

Първата среща на новия селекционер на волейболистките ни Марчело Абонданца с тима се състоя снощи, но при закрити врати. Италианецът пристигна в София вчера и набързо събра националките в тренировъчната зала на "Арена Армеец" за

първо занимание. Днес Абонданца ще даде и първата си пресконференция за родните медии, като преди това ще отвори вратите за журналисти в края на сутрешната тренировка. Всички пожелани от него състезателки ще се явят на лагера за предолимпийската квалификация в Баку,

като се очакваше за първото занимание да се съберат 16 волейболистки, заедно с помилваните Ева Янева, Мария Филипова и Диана Ненова, които бяха изгонени от предишния му Драгутин Балтич. С Абонданца от Италия пристигнаха статистик и физиотерапевт, които ще работят в

щаба му. Състезателките от Марица, включени в разширения състав, и треньорът им Иван Петков, който ще бъде един от помощниците на Абонданца в националния отбор, пристигнаха в София късно снощи след двубоя им със Славия от I кръг на женския шампионат.

Първи сръбски финал на купа „Кремъл“

Христо СЪБЕВ, Москва

Тази година финалите на тенис турнирите за купа "Кремъл" останаха без руско участие. Финалът при мъжете беше сръбски и влезе в историята като първи в турнирите на АТП между двама тенисисти от тази страна. Янко Типсаревич победи сънародника си Виктор Троицки с 6:4, 6:2 и спечели купата. Преди 3 седмици 27-годишният Типсаревич триумфира в Куала Лумпур, а срещу Троицки постигна първи успех от 2 срещи помежду им. При жените в спора за трофея Доминика Цибулкова (Слвк) обърна Кая Канепи (Ест) с 3:6, 7:6 (1), 7:5.

Янко Типсаревич

ЦВЕТИ ОСТАВА 47-А, ГРИШО ПАДА С 2 МЕСТА

Най-добрата българска тенисистка Цветана Пиронкова остана 47-а с 1162 т. в седмичната световна класация на WTA. В Топ 150 има още 2 българки, при това с рекордни класирания. Елица Костова се изкачи с 2 места и е 143-та с 430 т., а Дия Евтимова също мина с 2 места напред и е 146-а с 422 т. Водачка в ранглистата продължава да е Каролине Возняцки (Дан) 7395, преди Мария Шаропова (Рус) 6370, а на 3-та позиция вече е шампионката от "Уимбълдън 2011"

Петра Квитова (Чех) с 5970. Пиронкова запази 46-ото си място и в класацията по приходи на WTA със спечелени \$467 210 от наградни фондове. Григор Димитров пък падна с 2 места в световната ранглиста на АТР. Гришо е 72-ри с 691 т. В Топ 500 има само още един българин - Димитър Кутровски, който е 497-и с 66 т. В Топ 10 при мъжете няма промени. Лидер е Новак Джокович (Сър) с 13 860 т., пред Рафаел Надал (Исп) 10 375, Анди Мъри (Вбр) 7825 и др.

ЦЕНКОВ И ВАЧКОВ БЛЕСТЯТ НА РАЛИ МАРОКО

Изключително успешно се представиха Петър Ценков и Младен Вачков на тазгодишното издание на рали Мароко. Най-голямото африканско офроуд състезание събра на старт над 170 машини и Ценков повтори миналогодишния си успех, като завърши 2-ри в клас ATV. Вачков също се представи силно и остана 3-ти в дебютното си участие в Африка. Двамата български ATV-пилоти окупират първите 2 места в категорията за четириколки с 4x4 задвижване. Ценков и Вачков премериха сили с едни от най-силните състезатели в света, които традиционно използват надпреварата в Мароко като финален тест преди най-авторитетното рали "Дакар". В продължение на една седмица българите преодоляха 3000 км, половината от които състезателни етапи в пустинята и в тежки каменисти трасета в Мароко. Рали "Дакар 2012" стартира на Нова година в Буенос Айрес. В пустинния мегамаратон този път състезателите ще преминат през Аржентина, Чили и Перу. В началото на 2011 г. Петър Ценков стана първият българин, достигнал успешно до финала и завърши 12-и от 38 участници в рали "Дакар".

Льоб най-бърз в Каталуния, Ситроен взимат титлата

Себастиан Льоб се приближи още по-близо до оската си поред световна титла при пилотите, след като победи в рали Каталуния, предпоследен старт за сезона. Това е 67-ата победа в кариерата на французина и пета тази година, която осигури предсрочно титлата на механиците на отбора му Ситроен. Преди това французинът бе над конкурентите си в Мексико, Сардиния, Аржентина и Финландия. Той победи претендента Микко Хирвонен с ховече от 2 минути. Преди последния старт - рали Уелс, Льоб е с 222 т., с 8 пред Хирвонен. Себастиан Ожие остана трети със 193 т.

Себастиан Льоб (вдясно) и навигаторът му Даниел Елена празнуват победата на своя Ситроен DS3 в рали Каталуния след финала в Салоу, Испания. Льоб за 7-и поред път печели ралито, а конструкторите от Ситроен си осигуриха предсрочно отборната титла

Елегайте

ПО БНТ СВЯТ БАСКЕТБОЛ
17.25 Рилски спортист - Тимишоара (БЛ, мъже)
ПО БТВ ЕКШЪН ВОЛЕЙБОЛ
19.00 ЦСКА - Ираклис (ШЛ, мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
АМЕРИКАНСКИ ФУТБОЛ
19.00 Нотр Дам - Мичиган Стейт
Фигурно пързалане
21.00 Гран при Скейт Америка

Кратки

Шникова отпадна в Англия

Шампионката на България по тенис на открито Изабела Шникова отпадна във II кръг на квалификациите на турнира на твърди кортове в английския град Барнстейпъл (\$75 000). 19-годишната българка загуби от №1 в предварителната схема Кристина Кучова (Слвк) с 1:6, 3:6, но заслужи 1 т. за класацията на WTA и \$237.

Георгиева-Николова 16-а в САЩ

Марина Георгиева-Николова завърши 16-а в спринта на 500 м за Световната купа в Солт Лейк Сити, САЩ. Тя бе дисквалифицирана в четвърта 1/4-финална серия и се нареди последна от достигналите тази фаза. Рая Захариева остана 31-ва, след като отпадна в решаваните серии. Във втория старт на 1500 м Гергана Пацова е 22-ра, а Кристина Вутева - 28-а. При мъжете на 500 м Кирил Пандов е 34-и, а Виктор Димитров е 37-и. На 1500 м Цветан Цанков е 34-и, а Асен Йорданов е 37-и.

Звезди от НБА играха в Оклахома

Демонстративен мач в Оклахома организираха звездите от НБА, за да запълнят празнината от продължаващия локаут, а и да съберат пари за благотворителна кауза. Кевин Дюрант вкара 42 т., подаде 11 асистенции и спечели 26 борби в срещата, която завърши с продължения и с космическия резултат 176:171. Мачът противопостави отбора на двукратния топреализатор на НБА Дюрант - Оклахома, и състав, воден от ЛеБрон Джеймс. За тима на Дюрант излязоха още Крис Пол и Майкъл Бийзли, който пък беше най-резултатен в мача с 56 точки. С ЛеБрон участваха Ръсел Уестбрук и Кармело Антъни. На почивката в мача Дюрант предостави на организаторите чек за \$100 000 за самотните майки в Оклахома.

Германци спечелиха „Скейт Америка“

Трикатните световни шампиони Альона Савченко и Робин Шолкови (Гер) спечелиха титлата при спортните двойки на турнира от веригата Гран при по фигурно пързалане "Скейт Америка". Германският дует беше едва пети след кратката прозрима, но с най-добра оценка от волната и с общ сбор от 183.98 т. Взеха златните медали. Втори останаха Дан Джан и Хао Джан (Кит) 178.66, а трети са Кирстен Моор-Тауърс и Дилан Москович (Кан) 177.43. При жените победи Алиса Чизни (САЩ) със 177.48 точки, пред европейската вицешампионка Каролине Костнер (Ит) 177.35.

И руски хокеист в Музея на Магам Тюсо

Восьмична фигура на руския хокеист Александър Овечкин беше поставена в Музея на Магам Тюсо във Вашингтон. Експозицията е филиал на знаменития музей в Лондон. Той е вторият хокеист от НХЛ с восьмична фигура в музея след легендата Уейн Греци.